

วิทยานิพนธ์

**การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**

ชนิษฐา โพธิ์แดง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ

วัน เดือน ปี..... 24 มี.ย. 2552

เลขทะเบียน..... 00219950

เลขเรียกหนังสือ

96
371.83
จ ๖๖6๐
๐550

**วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**

2550

**A STUDY OF THE STUDENTS' ACTIVITY ADMINISTRATION'S OPINIONS
OF KHLONGBANGKRABUE SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
SAMUTPRAKAN EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2**

KANISTA PODANG

**This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration**

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
คลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย ชนิษฐา โพธิ์แดง

สาขา การบริหารการศึกษา

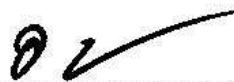
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล
กรรมการ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เขียมสะอาด)

.....กรรมการ
(ดร.นิวัตต์ น้อยมณี)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

ชนิษฐา โพธิ์แดง. (2550). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2
วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล, ดร.นิวัฒน์ น้อยมณี.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2
ใน 5 ด้านคือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรม
นักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการ
จัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
4-6 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
จำนวน 50 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน
นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย
ของนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน

Kanista Podang. (2007). A Study of the Students' Activity Administration's Opinions of Khlongbangkrabue School under The Office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2. Master of Education. Bangkok : Graduate School of Bansomdejchaophaya Rajabhat University.

Advisors : Assoc. Prof. Dr.Pornpipat Permpon, Dr.Niwat Noymanee.

The purposes of this research were to studying the opinions of students toward the student activity's administration in 5 aspects:the control of the students' behavior and discipline, the activity arrangement, the guidance service, the school library service and the school health service. The samples of this research were elementary students' level 4-6. consisted of 113. The research instrument was a 5 point rating scale questionnaire containing 50 items with an alpha coefficient = .94. The statistical procedures used for analyzing data were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation; was used in analyzing and calculating data.

The results of a study of the students' activity administration's opinions of Khlongbangkrabue School under The Office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2 in all aspects were at the high level whilst that the school health service was higher than other aspects.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีของ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล ดร.นิวัติ น้อยมณี ที่ให้ความกรุณาเมตตาตลอดเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนางมุกดา บำรุงศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกระบือ นายอัมพร พัดทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน และนายชินนทร์ สว่างแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนคลองบางกระบือ ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

ชนิษฐา โพธิ์แดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศศุญปลการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	7
การบริหารงานกิจการนักเรียน.....	10
โรงเรียนคลองบางกระบือ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	77
ภาคผนวก ค.....	84
ประวัติชื่อผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา 3 ด้าน คือด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร	32
2 วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน.....	34
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียนที่กำลังศึกษา	48
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือโดยรวมทุกด้าน....	49
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักเรียนใน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนจำแนกเป็นรายชื่อ	50
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนใน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	52
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนใน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	54
9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ใน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	56
10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนใน ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	57

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
1 แผนปฏิบัติการโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษาที่มีคุณภาพควรเป็นสถานศึกษาที่มีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยทำให้เกิดการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรวัตถุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้ดี ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาได้สนองและสอดคล้องความต้องการของชุมชนเป็นที่ชื่นชอบของชุมชน (อ่ำรุ่ง จันทวานิช, 2547 : 7) ทุกสถาบันการศึกษาจึงต้องสร้างความตระหนักและใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถมุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และหมวด 4 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 6 - 11)

การพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทันตามแนวทางในการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ในระยะ 5 ปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนใน 3 มิติ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยมุ่งให้เกิดการเสริมสร้างความรู้ตามความเหมาะสมของคนทุกกลุ่ม ทุกวัย เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ ในขณะที่เดียวกันมุ่งเสริมสร้างคนไทยให้มีสุขภาพที่ดี ควบคู่กับการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข การคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมกระบวนการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549 : 56)

นอกจากมีการจัดการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียนแล้ว โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการบริหารกิจการนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง ทั้งนี้ได้หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ แต่เป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน และเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งเป็นการให้ครูอาจารย์ ได้มีโอกาสรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลดีขึ้น จนสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้มากขึ้น

การบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวข้องกับนักเรียน นับตั้งแต่นักเรียนเข้าไปจนกระทั่งนักเรียนออกไปจากโรงเรียน ขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียนนั้น ได้มีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ กำหนดไว้สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ของไทยไว้ดังนี้ คือ 1). การรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน 2). ควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน 3). การจัดกิจกรรมนักเรียน 4). การจัดบริการแนะแนวนักเรียน 5). การจัดบริการอาหารกลางวัน 6). การจัดบริการห้องสมุด 7). การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน จึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์พร้อมทั้งอารมณ์ สังคม และจิตใจ การบริหารวิชาการสามารถพัฒนาได้มากทางด้านสติปัญญา และการกระทำได้มากในห้องเรียนปกติ การบริหารงานกิจการนักเรียน ที่กระทำนอกห้องเรียนปกติ สามารถพัฒนาเยาวชนได้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ซึ่งมีความสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนเป็นคนสมบูรณ์ สามารถอยู่ร่วมกับคนและทำงานร่วมกับคนได้ดีในสังคม และช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีที่ประเทศชาติพึงปรารถนา (ธีรฤดี ประทุมพรรัตน์, 2534 : 5 - 6)

การบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องศึกษาหาวิธีทำให้งานกิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดีทุกงานคือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียนให้ได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการร่วมมือจากครูอาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนทุกคน โดยเฉพาะนักเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของทางโรงเรียน จึงควรคำนึงถึงความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดบริการกิจการนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาได้ครบถ้วน รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ พัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การบริหารงานกิจการนักเรียนจึงเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารและครู - อาจารย์ในโรงเรียนที่จะต้อง

ให้ความร่วมมือ จัดให้มีขึ้นในโรงเรียนมีการประสานสัมพันธ์ในการจัดทำแผนและดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักเรียนทุกคน (ปัญญา คล้ายจันทร์, 2541 : 4)

โรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 2 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 นักเรียนที่เข้ามาศึกษามาจากเขตพื้นที่บริการ หมู่ 19 -22 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และนักเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองมาจากต่างจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ขาดความอบอุ่น เนื่องจากครอบครัวแตกแยก ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ ผู้ปกครองต้องทำงานเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนเท่าที่ควรทำให้นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น ก้าวร้าว ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ติดเล่นเกม ลักขโมย ไม่เอาใจใส่สุขภาพอนามัย ไม่สนใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ผลการเรียนลดลง โรงเรียนคลองบางกระบือมีความตระหนักที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสุขภาพกายและจิตดี เป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีนิสัยใฝ่รู้ มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โรงเรียนจึงให้ความสำคัญต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่จะเสริมสร้างเต็มเต็มคุณภาพของนักเรียนให้สมบูรณ์ นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือใน 5 ด้าน คือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะนนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 113 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ชั้นเรียนเป็นชั้น และกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละชั้นโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของนักเรียน คือ เพศ และระดับชั้น
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยมีดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มาเป็นข้อมูลในการพิจารณา วางแผนปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

2. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึก อาจเป็นการพูดหรือเขียนก็ได้ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ทั้งในและนอกโรงเรียน ระยะเวลาอยู่ในโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน หมายถึง การวางระเบียบกฎเกณฑ์หรือมาตรการที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม หรือเชื่อฟังครู อาจารย์ ไม่กล้าฝ่าฝืน เพราะกลัวการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่อยู่ในกฎ ระเบียบ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสังคมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมของโรงเรียน เช่น ควรมีมาตรการการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ควรจัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับ เกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนในการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกห้องเรียนปกติ เป็นการเพิ่มเติมจากการเรียนรายวิชาต่าง ๆ เช่น โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกชุมนุมที่ตรงตามความถนัด และความสามารถของตนเองได้โดยเสรี นักเรียนควรมีสติเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละชุมนุมที่ตัวนักเรียนอยู่ได้ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการในส่วนของกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถในการจัดการกับปัญหารอบตัวด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดบริการแนะแนวนักเรียน หมายถึง การให้บริการคำปรึกษาแนะนำให้นักเรียนรู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น เช่น ให้คำปรึกษาและแนะนำให้นักเรียนสามารถแก้ไขและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการเรียน จัดหาทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวันให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน

การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน หมายถึง การจัดสถานที่รวบรวมความรู้สรรพวิทยาต่าง ๆ ในรูปของหนังสือ สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจาก

การเรียนในห้องเรียนปกติ เป็นการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น จัดห้องสมุดให้มีความเหมาะสม อยู่ห่างไกลเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทได้สะดวก และมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

การจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน หมายถึง กิจกรรมเพื่อให้นักเรียน มีความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจและร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีการบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ป้องกัน รักษา ตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำ จัดทำบัตรสุขภาพให้กับนักเรียนทุกคน จัดให้มีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมรักษาสุขภาพอนามัยมาให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัยเป็นประจำ จัดให้มียาและเวชภัณฑ์ไว้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ

นักเรียน หมายถึง เด็กที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2550

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดของนายสุทธรรักษ์ ธรรมชาติยอ ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น การบริหารงานกิจการนักเรียน บริบทของโรงเรียนคลองบางกระบือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กรอบแนวคิดในการทำวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน
3. โรงเรียนคลองบางกระบือ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของความคิดเห็นดังนี้

กู๊ด (Good, 1973 : 339 ; อ้างถึงใน สุพรรณีย์ ธรรมทองยอด, 2547 : 7) ให้คำจำกัดความว่าความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์ หรือ ชั่งน้ำหนักว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

บุญมี เลากุลสถานต์ (2531 : 6) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นท่าทีความรู้สึกที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นผลที่มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่มีทั้งในลักษณะส่งเสริมความคิดเห็น สนใจ พอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุน และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และในลักษณะต่อต้านหรือขัดแย้ง เบื่อหน่าย ไม่สนใจ ไม่ร่วมมือ หรือไม่ปฏิบัติตาม

ไพฑูริย์ เบญจพฤกษชาติ (2547 : 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือความเชื่อถือของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่ได้ประเมินค่าก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ โดยมีความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งบุคคลจะแสดงความคิดเห็นด้วยคำพูด การเขียน หรือพฤติกรรมก็ได้

คันแคน (Duncan, 1981 : 135) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อ หรือการพิจารณาตัดสิน (Judgement) โดยบุคคลซึ่งอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับในแต่ละช่วงเวลา และต้องยอมรับว่าประชาชนโดยทั่วไปนั้นอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไปในด้านความเชื่อ และความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูด เขียน หรือแสดงพฤติกรรมโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การสังเกต ความรู้สึก ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นนั้น ๆ อาจถูกต้องหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับหรือไม่ก็ได้ เวลาและสถานการณ์ทำให้ความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็น จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน (Feldman, 1971 : 53)

ในการศึกษาถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การซักถาม สอบถาม บันทึกไว้และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่ง เบส (Best) เสนอแนะว่า "วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะได้สามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางแผนนโยบายใด ๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นว่าสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป" (Best, 1977 : 171)

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการที่จะวางแผนนโยบายหรือดำเนินการต่าง ๆ ผู้บริหารจึงควรสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปประกอบการตัดสินใจ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนางานให้เป็นไปตามความต้องการของส่วนรวม

วิธีวัดความคิดเห็น

ในการที่จะให้ผู้ใดแสดงความคิดเห็นออกมานั้น วิธีการที่ใช้กันโดยทั่วไปคือการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ มอร์แกน และ คิง (Morgan and King, 1971 : 516) ได้เสนอแนะว่า "การที่จะให้ใครออกความคิดเห็นควรถามกันต่อหน้า ถ้าจะใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดไว้" แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแบบของ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) โดยแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

อย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนจะขึ้นอยู่กับข้อความที่เป็นปฏิฐาน หรือนิเสธ การนำแนวคิดเรื่องความคิดเห็นมาใช้ประโยชน์นั้น จึงมองในแง่ที่ว่าความคิดเห็นเป็นตัวบ่งชี้หรือทำนายพฤติกรรม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความคิดเห็น

ความคิดเห็นของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การเลียนแบบ และองค์ประกอบทางสถาบันทางสังคม (ปรีชา คัมภีรปกรณ์, 2537 : 602) ดังนี้

1. ประสบการณ์ บุคคลจะมีความคิดเห็นที่ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะใด หากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ดีก็จะทำให้มีความคิดเห็นที่ดี และหากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ไม่ดีก็就会有ความคิดเห็นที่ไม่ดีเช่นกัน

2. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคิดเห็นของคนบางคนอาจเกิดจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นโดยได้รับข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่สัมพันธ์ด้วยแล้วถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นมาเป็นของตน เช่น ความสัมพันธ์ที่มีต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์ บุคคลนั้นก็จะได้รับความคิดเห็นถ่ายทอดจากบุคคลใกล้ชิดได้เป็นอย่างมาก

3. ตัวแบบ ความคิดเห็นของบุคคลบางอย่างเกิดจากการเลียนแบบ เด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมอย่างที่ท่านชอบจากพ่อแม่ ครู และบุคคลที่ใกล้ชิด นอกจากนั้นอาจจะมีเลียนแบบจากภาพยนตร์และสื่อต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หากตัวแบบดังกล่าวมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ผู้เลียนแบบก็จะรับเอาข้อมูลฝังเข้าไปในจิตใจ และมีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ เหมือนตัวแบบ

4. องค์ประกอบทางสถาบันสังคม สถาบันและสังคมต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วัด โรงภาพยนตร์และองค์การต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างความคิดเห็นให้เกิดขึ้นกับบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยที่บุคคลจะค่อย ๆ รับประสบการณ์จากชีวิตประจำวันและสะสมมากขึ้นจนเป็นความคิดเห็นและมีพฤติกรรมที่ดีต่อไป ดังเช่น โรงเรียนอาจจะอบรมให้เด็กรู้จักเชื่อฟังและเคารพบิดา มารดา เด็กก็จะรับข้อมูลและมีความคิดเห็นที่ดีต่อพ่อแม่ เป็นต้น

จिरายู ทรัพย์สิน (2540 : 14 - 15) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือหมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็น ค้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง (Direct Experience) และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่พบเห็นจากความจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม (Indirect Experience)

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน แต่ละคนจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเกี่ยวข้องแตกต่างกัน

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 : 119) ได้กล่าวสรุปถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็นดังนี้ คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่รับรู้ความผิดปกติของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นไม่ติดต่อบุคคลภายนอก
2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง กระทำด้วยตนเอง หรือได้พบเห็นทำให้บุคคลมีความฝังใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน
3. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็ก ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย
4. ทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิงหรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกัน ย่อมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย
5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้นสื่อเหล่านี้ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร จึงเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

จากแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยม ประสบการณ์ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ เช่น ลักษณะทางพันธุกรรม ผู้ปกครอง กลุ่มสังคมและสื่อมวลชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

การบริหารงานกิจการนักเรียน

ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้ พิชัย เสงี่ยมจิต (2542 : 60) การบริหารงานกิจการนักเรียนหมายถึงการบริหารกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติของนักเรียน โดยจะเริ่มตั้งแต่เด็กยังไม่เข้าเรียน ขณะเรียนจนกระทั่งนักเรียนพ้นไปจากโรงเรียนและยังเป็นงานที่สำคัญส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบและดำเนินการ นอกจากนี้ (อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2540 : 229) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่าหมายถึง การดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน และกิจกรรมนักเรียนทั้งหมดยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผล

ยั้งขึ้น (มานูญ ชัยสูงเนิน, 2549 : 2) ดังนั้น การบริหารงานกิจการนักเรียน จึงเป็นงานสำคัญ อย่างยิ่งของผู้บริหาร โดยยึดหลักการว่าโรงเรียนควรพยายามให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนทุกคน ได้มีโอกาสมาเป็นนักเรียนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะการศึกษาช่วยให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ ช่วยให้บุคคลให้รู้จักใช้ความสามารถของตน (สุวัฒน์ วิวัฒน์ชานนท์, 2548 : 35)

สรุปได้ว่าการบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง มีจุดหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีความรู้ที่สามารถจะออกไปประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการ จัดบริการที่ดีและเหมาะสม เพื่อให้กิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ

ปรัชญาการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นวิชาการแขนงใหม่ที่มีพื้นฐานปรัชญารองรับแต่มีลักษณะเป็นทฤษฎีที่ยังไม่สมบูรณ์แบบนัก มีลักษณะยืดหยุ่น อาศัยการผสมผสานแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ เช่น ลัทธิมนุษยนิยม ปฏิบัตินิยม เครื่องมือนิยม แนวความคิดดังกล่าวทำให้เกิดปรัชญาเฉพาะของกิจการนักเรียนขึ้น โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การยึดถือเอาส่วนรวมเป็นสำคัญ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียน

น็อก (Knock, 1988 : 3) ได้เสนอปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. เหตุผลนิยม (Rationalism) เป็นปรัชญาที่เน้นถึงการดำเนินการจัดกิจการนักเรียนควบคุมสถานะแวดล้อมของสถาบันเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาการสติปัญญา
2. มนุษยนิยมใหม่ (Neo – Humanism) มุ่งถึงการพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ เช่น การให้บริการคำปรึกษา ปรับปรุงทักษะทางการเรียนการสอนและถือว่ากิจการนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความเป็นผู้นำ
3. ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) เน้นถึงการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมจัดองค์การ มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจการนักเรียน
4. อัตถภาวนิยม (Existentialism) เป็นปรัชญาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ การพัฒนาด้วยตนเอง ครู อาจารย์เป็นเพียงผู้ช่วยเท่านั้น

ปรัชญาการบริหารงานกิจการนักเรียน มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีส่วนร่วมและปฏิบัติจริงในงานกิจการนักเรียน และแก้ปัญหาในการร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความประณีต ความสำนึกในจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม หน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นหน้าที่สำคัญของโรงเรียน เพราะเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งเรื่อง นี้มีผู้ให้เหตุผลถึงความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้หลายประการดังนี้

ธีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ (2534 : 6 - 7) กล่าวว่าความสำคัญของงานกิจการนักเรียน สามารถแยกพิจารณาเป็นประเด็น ๆ ได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อตัวนักเรียนเอง งานกิจการนักเรียนช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้มีโอกาส คลายเครียดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ เพราะเขาแต่เรียนและทำงานตามที่ครู มอบหมายจริงจังจนไม่มีเวลาเล่นนั้น เป็นธรรมชาติของผู้อยู่ในวัยเด็ก ที่ต้องการกระทำ ทั้งเรียน เล่น และพักผ่อนหย่อนใจ การเรียนและทำงานหนักอย่างเดียว อาจทำให้เขา ไม่มองอาจเหมือนกับคนปกติ

2. ความสำคัญต่อครู งานกิจการนักเรียนช่วยให้ครูได้สัมพันธ์กับนักเรียนได้รู้จักนักเรียน แต่ละคน รู้ถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ ทั้งนี้เพื่อครูจะได้ให้ความ ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

3. ความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน งานกิจการนักเรียน ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ข้อมูล เกี่ยวกับตัวนักเรียนได้เป็นระยะ ๆ เพื่อศึกษาและใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง

4. โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป ในกรณีที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนไปใช้ เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

5. ความสำคัญต่อครูแนะแนว งานกิจการนักเรียนช่วยให้ครูแนะแนวได้ข้อมูลจากนักเรียน ด้านความถนัดความสนใจจากการสังเกต และบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียน ทั้งนี้เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาหารือ แก่ นักเรียน เช่นในการตัดสินใจวางแผนเลือกอาชีพ และเลือกศึกษาต่อให้เหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด

6. ความสำคัญต่อประเทศชาติ งานกิจการนักเรียนช่วยให้ประเทศชาติได้พลเมืองที่ เพียบพร้อมด้วย ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม และคารวธรรม เพราะงานกิจการนักเรียนช่วยให้ ความรู้ และประสบการณ์แก่นักเรียน ภายใต้การควบคุมดูแลและให้คำปรึกษาหารือของครูอย่าง ใกล้ชิด จะช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และรู้จักสร้าง ความรัก ความสามัคคี ในการเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปภายหน้า

สัมฤทธิ์ ไทยโพธิ์ศรี (2539 : 17) กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนว่า เป็นเรื่อง ที่บริการแก่นักเรียนโดยตรง มุ่งส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพในทุกด้าน สร้างกิจนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียน ส่วนการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เพื่อให้ให้นักเรียนได้สามารถพัฒนาตนเอง

โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ เช่น การจัดชมรมต่าง ๆ กับอีกลักษณะหนึ่งคือทางสถาบันเป็นฝ่ายดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้วางระเบียบกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมจึงจะจบหลักสูตร เพราะกิจกรรมเป็นงานที่ส่งเสริมความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นการให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเองอย่างหนึ่ง และประการสำคัญ คือ เป็นการฝึกการทำงานร่วมกัน มีการยอมรับความคิดของผู้อื่น และฝึกเรื่องความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

พิชัย เสงี่ยมจิต (2542 : 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมและควบคุมให้นักเรียนให้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยเรียนรู้จากบุคคล เรียนรู้ซึ่งกัน และกัน มีเฉพาะการเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้น
3. ส่งเสริมการใช้และควบคุมพลังความคิด พลังกายส่วนเกินที่นักเรียนมีอยู่ให้สามารถใช้ในทิศทางที่ถูกต้องและควรจะเป็น
4. ส่งเสริมให้นักเรียนเจริญงอกงามเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์
5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกมีส่วนร่วม มีความเป็นเจ้าของในการบริหารสถาบัน
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประสบการณ์เพื่อนำไปสู่งานอาชีพพรองนอกเหนือจากงานอาชีพหลักที่เรียนในห้องเรียน
7. ส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนบูรณาการการเรียนรู้ในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
8. ส่งเสริมความถนัดความสนใจ และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
9. ส่งเสริมบรรยากาศความเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการศึกษา
10. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน
11. ส่งเสริมจรรยาบรรณยาคอันดีในสังคมและเทิดทูนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
12. ช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันและชุมชน
13. ส่งเสริมการใช้เวลาว่างของนักเรียนให้เกิดประโยชน์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 149) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
2. ช่วยแก้ไขปัญหานักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน

3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน
4. ช่วยสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของนักเรียน
5. ช่วยส่งเสริมระเบียบวินัยในการควบคุมตนเอง
6. ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นพลเมืองดี มีวัฒนธรรมอันดีงาม
7. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยทำให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยมีงานกิจการนักเรียนเป็นสื่อกลางทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ

ผ่องพรรณ ศรีสุวรรณ (2546 : 3) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานสนับสนุนที่ช่วยส่งเสริมให้งานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดบริการต่าง ๆ เพื่อช่วยลด และขจัดปัญหาของนักเรียน อันจะทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการสูงสุดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักเคารพนับถือผู้อื่นและตนเอง มีสุขภาพดี มีความสุข มีทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีจิตใจที่มั่นคง สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับคนในวัยเดียวกันและวัยแก่กว่าได้ สร้างค่านิยมที่เหมาะสม พัฒนาการทางด้านเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาต่อโรงเรียนและต่อชุมชน อีกทั้งยังช่วยให้มีโอกาสได้ร่วมงานกับเพื่อนนักเรียน ครู อาจารย์ บุคคลต่าง ๆ ในชุมชนสามารถที่จะดำรงตนได้อย่างมีความสุข

สรุปการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนเอง ต่อครู และผู้เกี่ยวข้องมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างกิจนิสัยที่ดีให้แก่นักเรียน ส่งเสริมและควบคุมนักเรียนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและยังช่วยส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้าและต่อเนื่อง

การจัดกิจการนักเรียนให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535 : 479 - 483) ได้กล่าวถึงเหตุผลสำคัญของการจัดกิจกรรมก็คือ งานส่วนนี้ช่วยสนองความจำเป็นต่าง ๆ ที่นักเรียนควรจะได้รับในส่วนที่ไม่สามารถจัดให้ได้ภายในชั้นเรียนตามปกติ ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักเรียนควรจะมีลักษณะแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ต้องจัดสิ่งแวดล้อมของงานกิจกรรมนักเรียนให้มีลักษณะแตกต่างออกไปจากสภาพภายในห้องเรียน จะต้องมึลักษณะช่วยให้นักเรียนรู้สึกอิสระที่จะติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างเต็มที่ ลดการติดต่อแบบพิธีการให้เหลือน้อยลง เพื่อเด็กจะได้กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าที่จะ

ทดลองทำอะไร ได้โดยไม่ต้องกลัวความล้มเหลวมากนัก กฎ ระเบียบต่าง ๆ ก็ควรมีเท่าที่จำเป็น เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ได้เท่านั้น

2. บทบาทความสัมพันธ์ของนักเรียน ควรจะมีลักษณะแตกต่างจากที่มีอยู่ในห้องเรียน การที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่ดั้นนั้น จำเป็นที่เขาจะต้องได้รับโอกาสให้ได้แสดงบทบาทต่าง ๆ และสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ๆ ได้มากและแตกต่างกันออกไปไม่ใช่เพียงแต่จะต้องฟังและทำตามคำสั่งครูเท่านั้น เด็ก ๆ จำเป็นที่จำต้องได้รับการฝึกหัดให้รู้จักให้บริการแก่คนอื่น ไม่ใช่เฉพาะเมื่อถูกใช้เท่านั้น ต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหาให้ชัดเจน ไม่ใช่แต่คอยจะแก้ปัญหาที่ได้รับคำสั่งมาให้แก่เท่านั้น บทบาทต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นที่นักเรียนควรมีโอกาสได้ฝึกฝนอยู่เสมอ

3. นักเรียนควรมีโอกาสได้ฝึกให้มีวิถึญาณและอารมณ์ที่แตกต่างออกไป อารมณ์ในห้องเรียนที่ถือว่าเอาการเรียนเป็นเรื่องใหญ่นั้น มีลักษณะเคร่งเครียดและเป็นงานเป็นการอยู่มากแต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่จะต้องเล่นสนุกสนานกันบ้าง เด็ก ๆ ย่อมต้องการเวลาสำหรับที่จะหัวเราะ ที่จะคิดฝัน และที่จะเฉลิมฉลอง เพื่อหนีจากภาระ การงานอันเคร่งเครียด ชนิดของกิจกรรมที่เลือกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้นักเรียนได้ประสบกับโอกาสที่จะมีอารมณ์และวิถึญาณที่สดชื่นเหล่านี้

4. ความแตกต่างในความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนส่วนใหญ่ในห้องเรียนที่ได้มาตรฐานทางวิชาการนั้น ได้แก่การให้ได้มาซึ่งสิ่งกับต่าง ๆ โดยการฟัง การอภิปรายถกเถียง การอ่าน และการเขียน แต่งานกิจกรรมนักเรียนจะให้แนวความคิดในลักษณะที่แตกต่างออกไปนั่นคือการถือว่าการเรียนคือความเจริญงอกงามที่ได้มาจากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ นักเรียนจะต้องแก้ปัญหาตามที่ครูตั้งใจทย์ให้ แต่ในช่วงของการร่วมกิจกรรมนั้นนักเรียนจะได้ทำ และพิจารณาแนวทางต่าง ๆ ด้วยตนเอง

5. ความแตกต่างในความคิดเกี่ยวกับความสามารถของคน ในห้องเรียน นักเรียนที่เรียนเก่งในวิชาต่าง ๆ จะได้รับการยกย่องและได้รับรางวัล คะแนนความสามารถ และคะแนนสอบเป็นตัววัดความสำเร็จของนักเรียน แต่ในกิจกรรมนักเรียนสามารถจะถูกวัดและได้รับการตอบแทนในลักษณะแตกต่างกันออกไป สิ่งที่ดีกว่าสำคัญในกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ความสามารถในการวางแผน ความสามารถในการร้องเพลง ความสามารถในการแสดงบุคลิกภาพที่สง่างาม ฯลฯ ซึ่งความสำเร็จนี้จะถูกวัดในลักษณะของการกระทำจริง หรือความสำเร็จที่ได้รับจากการกระทำจริง ๆ ไม่ใช่การสอบไล่

ดังนั้นหากจะจัดกิจกรรมนักเรียน ให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนให้ได้อย่างเต็มที่ แล้วลักษณะความแตกต่างในประเด็นดังกล่าวจะต้องเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า โรงเรียนควรจะได้สำรวจความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียน และสภาพการจัดกิจกรรมที่ดำเนินอยู่แล้วเสมอ ๆ เป็นระยะ อีกด้วย เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนต้องการกิจกรรมชนิดใด และกิจกรรมที่จัดอยู่แล้วยังมีอะไรที่ควรปรับปรุงพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้น หรือกิจกรรมใดที่นักเรียนไม่มีความต้องการต่อไปอีกแล้ว เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน เป็นการให้บริการนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุด แต่งานกิจการนักเรียน จะมีขอบข่ายกว้างขวางเพียงใดขึ้นอยู่กับขนาดระดับของสถานศึกษา และสภาพทางสังคมที่สถานศึกษานั้นตั้งอยู่ นักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ไว้หลายทัศนะ เช่น

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535 : 14) ได้กล่าวว่างานกิจการนักเรียนประกอบด้วยงานที่จะต้องจัดดำเนินการหลายด้าน ซึ่งในแต่ละประเทศ แต่ละท้องถิ่น แต่ละจังหวัด แต่ละโรงเรียน อาจจัดหรือกำหนดขอบข่ายของงานไว้ไม่เหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวโดยทั่วไปแล้ว งานส่วนนี้ย่อมประกอบไปด้วยกิจการหรือบริการสำคัญรวม 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. การปกครอง และการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร
2. บริการและสวัสดิการต่าง ๆ
3. กิจการนักเรียน

ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การปกครองและการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 1.1 การล้ามนะโนนักเรียน
- 1.2 การรับนักเรียน
- 1.3 การแบ่งกลุ่ม
- 1.4 การประเมินผลและการเลื่อนชั้น
- 1.5 การรายงานผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน
- 1.6 การจัดทำระเบียบนักเรียน
- 1.7 ระเบียบวินัย การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน
2. บริการและสวัสดิการด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย
 - 2.1 บริการแนะแนว
 - 2.2 บริการทางวิชาการ
 - 2.3 บริการรับส่งนักเรียน

- 2.4 บริการสุขภาพอนามัย
- 2.5 บริการอาหารกลางวัน
- 2.6 บริการสันตนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ
- 2.7 บริการด้านความปลอดภัย
- 2.8 บริการด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็นที่มี

3. กิจกรรมนักเรียน

- 3.1 ชนิดของกิจกรรมนักเรียน
- 3.2 หลักการจัด
- 3.3 คุณค่า
- 3.4 ปัญหา และวิธีแก้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2540 : 51 - 54) กล่าวถึงการบริหารงานกิจการนักเรียน ไว้ดังนี้

1. การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน
2. การบริการด้านสุขภาพอนามัย
3. การบริการอาหารกลางวัน
4. การบริการแนะแนว
5. การบริการห้องสมุด
6. การบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
7. การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
8. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
9. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
10. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

แนวทางการดำเนินการ

1. การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน
 - 1.1 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน
 - 1.2 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันรณรงค์การเข้าเรียนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
 - 1.3 ประเมินผลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน
2. การบริการด้านสุขภาพอนามัย
 - 2.1 จัดทำระเบียบสุขภาพของนักเรียนทุกคน บันทึกข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.2 จัดบริการสุขภาพนักเรียน เช่น จัดให้มีห้องพยาบาล บริการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ต่าง ๆ บริการตรวจสุขภาพนักเรียน บริการน้ำดื่มที่สะอาด บริการตรวจวัดสายตา บริการด้านทันตสุขภาพ บริการซึ้่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงของนักเรียน ฯลฯ

2.3 จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ ฯลฯ

2.4 ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหในด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ประสานกับศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาล ทำการจัดวัคซีนป้องกันโรคตรวจสุขภาพ ให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ฯลฯ

2.5 ติดตามประเมินผลการบริการด้านสุขภาพอนามัยและนำผลการประเมินออกไปใช้ในการปรับปรุง การจัดบริการให้ดีขึ้น

3. การบริการอาหารกลางวัน

3.1 จัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน และขาดสารอาหารให้เป็นปัจจุบัน

3.2 จัดบริการอาหารกลางวันตามสภาพความพร้อมของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาหารจานเดียว อาหารชุด ฯลฯ

3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหารเป็นประจำ

3.4 จัดสถานที่รับประทานอาหารให้เป็นสัดส่วนและสะอาด

3.5 ประเมินผลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

4. การบริการแนะแนว

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดบริการแนะแนว

4.2 ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ศึกษาเอกสาร ประชุมอบรม เสิ้ญวิทยากรภายนอก ฯลฯ

4.3 จัดกิจกรรมแนะแนวอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง โดยใช้เทคนิควิธีการหลากหลาย และเหมาะสมตามสภาพปัญหาของนักเรียนหรือตามวัตถุประสงค์ เช่น บริการศึกษาและรวบรวมรายบุคคล บริการสารสนเทศ บริการให้คำปรึกษา ฯลฯ

4.4 ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการแนะแนว ตลอดจนนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและสังคม เช่น การศึกษาอาชีพ สุขภาพ จริยธรรม การจัดการศึกษา และแก้ปัญหาการขาดเรียน

5. การบริการห้องสมุด
 - 5.1 จัดให้มีห้องสมุดเพื่อบริการนักเรียนอย่างทั่วถึง
 - 5.2 จัดวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดให้เพียงพอ
 - 5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
 - 5.4 ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดต่อไป
6. การบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
 - 6.1 เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลนให้เป็นปัจจุบัน
 - 6.2 แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชนหรือเอกชน เพื่อนำมาสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน
 - 6.3 จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนอย่างทั่วถึงทุกคน โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด เช่น การแจกเสื้อผ้า เครื่องเขียน แบบเรียน ทุนการศึกษา เครื่องอุปโภคบริโภค ฯลฯ
 - 6.4 ติดตามประเมินผลการให้บริการเพื่อปรับปรุงให้ความช่วยเหลือต่อไป
7. การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
 - 7.1 จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
 - 7.2 จัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ การจัดทำบัญชี
 - 7.3 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์
 - 7.4 ติดตามประเมินผลการให้บริการเพื่อปรับปรุงและให้ความช่วยเหลือต่อไป
8. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
 - 8.1 จัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น
 - 8.1.1 จัดให้มีสถานนักเรียน
 - 8.1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักระเบียบวินัย สิทธิและหน้าที่
 - 8.1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง
 - 8.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตลอดจนจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 8.1.5 จัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นในโรงเรียน
 - 8.2 ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ

9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน

9.1 มีการสำรวจอาคารสถานที่และบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือเป็นอันตราย

9.2 ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีความปลอดภัยขณะที่อยู่ในโรงเรียน

9.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมอบรมนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยติดตัว เรื่อง "ความปลอดภัยไว้ก่อน"

9.4 ติดตามประเมินผลด้านการป้องกันแก้ไขปัญหและการจัดกิจกรรม

10. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

10.1 จัดทำแผนหรือมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน

10.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน

10.3 ร่วมมือกับชุมชนหรือองค์กรต่างๆในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ

10.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ที่เน้นทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการในการปฏิเสธสิ่งเสพติด

เฟเบอร์และเชียรอน (Faber and Chearon, 1970 : 213) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารกิจการนักเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางขนาดใดขึ้นอยู่กับ ขนาด และระดับของสถานศึกษานั้นๆเป็นสำคัญแต่ก็ได้ให้ข้อสังเกตว่าไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับใด การบริหารงานกิจการนักเรียนควรครอบคลุมถึงภารกิจ 7 ประการ ดังนี้

1. การสำรวจนักเรียนในท้องถิ่นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ
2. การจัดการปฐมนิเทศสำหรับนักเรียน
3. การจัดบริการแนะแนว
4. การจัดบริการเพื่อสุขภาพและพลานามัย
5. การจัดระเบียบนักเรียนเพื่อให้เก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล
6. การประเมินผลความเจริญงอกงามของเด็กนักเรียน
7. วินัยและการแก้ปัญหาทางวินัย

จากแนวความคิดต่างๆดังกล่าว โรงเรียนคลองบางกระบือ ได้นำมาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในปัจจุบัน โดยมีขอบข่ายในการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ด้าน (แผนพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนคลองบางกระบือ, 2549 - 2551) ดังต่อไปนี้

1. ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน
4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน

การควบคุมความประพฤตินักเรียนและระเบียบวินัยนักเรียนเป็นภาระหน้าที่ของครู อาจารย์ ซึ่งหมายถึงบุคลากรภายในโรงเรียน นับตั้งแต่หัวหน้าสถานศึกษามาจนถึงบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เป็นครู อาจารย์ของแต่ละโรงเรียน ซึ่งเป็นที่เข้าใจในการบริหารภารกิจนี้เป็นการกระทำร่วมกันด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญ คือให้นักเรียนมีความประพฤติและระเบียบวินัยในตนเอง

ธีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ (2534 : 27) ได้กำหนดหลักการในการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนไว้ดังนี้

1. หลักเสริมสร้างพัฒนาบุคลิกภาพ ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู อาจารย์ ที่ร่วมกันกำหนดวินัยนักเรียนเพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤตินักเรียน จำเป็นต้องกำหนดวินัยให้ เป็นไปเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนรายบุคคล คือเชื้อฟังและเคารพ กฎเกณฑ์ของสังคม

2. หลักกฎหมาย ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการ กำหนดวินัยนักเรียน ต้องตระหนักว่าวินัยที่กำหนดขึ้นนั้นต้องสอดคล้องกับกฎหมายบ้านเมืองไม่มี ลักษณะใดๆ ขัดแย้งกับกฎหมายและเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนเคารพกฎหมายของบ้านเมืองด้วย

3. หลักปฏิบัติจริงได้ ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ พึ่งที่กำหนดวินัยให้ นักเรียนปฏิบัติ พึงตระหนักในการนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงจัง มิใช่ตั้งไว้เพียงแต่เป็นอุดมการณ์

4. หลักการเข้าร่วม ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูอาจารย์พึงตระหนักว่าการ เข้าร่วมในการกำหนดวินัยนักเรียนนั้น จำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าร่วมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งมีอายุและเหตุผลพอร่วมแสดงความคิดเห็นได้

5. หลักป้องกัน ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู อาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า วินัยที่กำหนดนั้นจำเป็นต้องให้มีลักษณะเป็นการป้องกันยิ่งกว่าการแก้ไขซึ่งหมายถึง การป้องกันการกระทำผิดวินัยของนักเรียน

6. หลักการลงโทษ ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู อาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า วินัยไม่มีกำหนดลงโทษไว้ด้วยนั้นจะไม่มี ความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งหมายความว่านักเรียน ไม่เกิดความยำเกรง เพราะผิดวินัยก็ไม่ต้องรับโทษ จำเป็นต้องกำหนดโทษไว้แต่ละกรณีอย่างชัดเจน และโทษที่กำหนดจะต้องไม่ขัดกับกฎหมายบ้านเมือง

7. หลักประโยชน์ ตามหลักนี้ อาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียนพึงตระหนักว่า การใช้วินัยในการบริหารโรงเรียน จะก่อให้เกิดประโยชน์ขึ้น แก่นักเรียนเป็นส่วนรวม มิใช่เกิดประโยชน์แก่นักเรียน หรือครูอาจารย์คนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

8. หลักการพัฒนาของเด็ก ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า การกำหนดวินัยนักเรียนจำเป็นต้องมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนแต่ละระดับ

9. หลักเรียบง่าย ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนวินัยนั้น ต้องให้เรียบง่ายพอที่นักเรียนจะทำความเข้าใจได้ กรณีที่มีคำยากนักเรียนยังไม่เคยพบเห็น ให้มีการอธิบายไว้เป็นอภิธานศัพท์วินัยนักเรียนด้วย

10. หลักการปัจจุบัน ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า วินัยใช้ได้ผลดีต่อเมื่อมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นวินัยนักเรียนที่กำหนดไว้ครั้งหนึ่งแล้ว จำเป็นที่จะต้องนำมาทบทวนเพื่อปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำผิดวินัยนั้นนักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมนิยม เชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุเริ่มต้นแต่ความผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ของตัวนักเรียนเองและทางสังคมที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ระหว่างครูกับนักเรียน สาเหตุที่สำคัญที่สุดคือสาเหตุเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง แรงผลักดันที่ทำให้เด็กเกเรและกระทำผิดคือแรงกดดันทางสังคม เช่นแรงกดดันจากความขัดแย้งในสังคมไทย การทะเลาะภายในครอบครัว การถูกเอาเปรียบ การขาดโอกาสในการศึกษาและประกอบอาชีพ และการมีฐานะไม่ทัดเทียมกับชนชั้น นอกจากนี้มีแรงดึงดูดจากสังคม เช่นการคบเพื่อนเลว ๆ การรวมกลุ่มผู้กระทำผิด การถูกชักจูง การถูกยั่วยุ เหล่านี้เป็นแรงผลักดันทำให้เด็กเกเร และมีความประพฤตินิสัย (สุพรรณศรี สระทองยอด, 2547 : 20)

การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนมีหลายวิธี บางวิธีอาจใช้ได้ผลกับนักเรียนบางคน แต่นักเรียนคนอื่นอาจไม่ได้ผลทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ วิธีการ เวลา และตัวเด็กแต่ละคน ผู้บริหารมีความเข้าใจสภาพธรรมชาติตามวัยของนักเรียน กำหนดนโยบายที่ชัดเจนให้ครูเล็งเห็นความสำคัญของวินัยในตนเองของนักเรียน และร่วมมือร่วมใจกันนำวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมมาดำเนินการเพื่อให้เด็กนักเรียนมีความประพฤติอยู่ในกรอบระเบียบวินัยจนเป็นนิสัย

ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตร มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับทัศนคติริเริ่มสร้างสรรค์ ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีการสำรวจ

ตนเองด้านความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน และจัดตามความสมัครใจของ นักเรียน โดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน (สุทธิ แชนม์ลำเจียก, 2539 : 8)

การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึงกิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติด้านการให้ ประสบการณ์แก่ผู้เรียน หรือเยาวชน ด้านพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและ จิตใจนอกห้องเรียนปกติ ทั้งนี้เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติตามหลักสูตร แต่ไม่เน้นเรื่องการวัดผล หรือสอบเอาคะแนนเพื่อไปนับรวมกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆในห้องเรียน เพื่อตัดสินว่าห้องเรียนสอบได้หรือสอบตก (ธีรวุฒิ ประทุมพนพรัตน์, 2534 : 45)

หลักการจัดกิจกรรมนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงนั้น ต้องมีการกำหนดทิศทาง หลักการ หรือเกณฑ์การปฏิบัติซึ่งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจำเป็นต้องทราบและเข้าใจ มีการวางแผน แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดในการจัดกิจกรรมนั้นๆมีการ ควบคุมดูแลและประสานงาน รายงานผลเป็นระยะๆหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนที่สามารถนำมาใช้ได้ กับลักษณะการจัดกิจกรรมนักเรียนในประเทศไทยมี ดังนี้

1. หลักความกว้างในประเภทกิจกรรม ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียนต้องมีหลาย ๆ กิจกรรม ให้นักเรียนรายบุคคลมีโอกาสเลือกทำตามความชอบใจ
2. หลักสนับสนุน ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียน ต้องได้รับการสนับสนุนจากครู อาจารย์ใน โรงเรียนทุกคนด้วยใจจริง
3. หลักร่วมมือ ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นต้องได้รับการร่วมมือจากครู อาจารย์ และนักเรียนโดยร่วมกันจัดเป็นทีม
4. หลักกระบวนการ ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาคุณภาพของ การทำกระบวนการ คือการวางแผน การดำเนินตามแผน และการประเมินผลว่าเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ในแผนหรือไม่ การเน้นที่ผลการจัด คำนี้ถึงน้อยกว่ากระบวนการจัด
5. หลักเสริมหลักสูตร ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จะจัดต้องส่งเสริมการเรียนการสอน วิชาในหลักสูตร หรือส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ
6. หลักความรับผิดชอบ ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียน ที่มอบหมายให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษา รับผิดชอบนั้น โรงเรียนถือว่าเวลาที่ควบคุมกิจกรรมเป็นชั่วโมง ซึ่งครูอาจารย์ต้องควบคุมอย่างจริงจัง
7. หลักเพียงพอ ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องได้งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการจัดอย่างเพียงพอ
8. หลักประชาธิปไตย ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องได้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุม ด้วยวิธีที่เป็นประชาธิปไตย คือให้กิจกรรมเป็นของนักเรียนโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียนเท่านั้น

9. หลักการปฏิบัติงาน ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ครู อาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีประเด็นขอปรึกษาเท่านั้น ครู อาจารย์จะทำกิจกรรมเสียเองมิได้

10. หลักอิสระ ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องให้นักเรียนร่วมมือกันทำอย่างอิสระ ในความคิดเห็น ครูอาจารย์ที่ปรึกษา ต้องไม่รบกวนการตัดสินใจของนักเรียน

11. หลักพัฒนาเด็ก ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียนที่จัด จะต้องมุ่งพัฒนานักเรียนด้านความสนใจและความถนัดเป็นหลัก

12. หลักให้ความสำคัญกับเด็ก ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องจัดกิจกรรมให้เข้ากับเด็กมิใช่จัดเด็กให้เข้ากับกิจกรรม

13. หลักความสำคัญ ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารโรงเรียนว่า มีความสำคัญทัดเทียมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

14. หลักสอดคล้อง ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนที่จัดต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพของสังคม

15. หลักงบประมาณ ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียนต้องได้รับงบประมาณการจัดตามลักษณะของกิจกรรมแต่ละอย่าง

16. หลักวัตถุประสงค์ ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องมีวัตถุประสงค์มุ่งงบประมาณตามลักษณะของกิจกรรมอย่างพร้อมเพียง

17. หลักประเมิน ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนที่จัดจะต้องได้รับการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยผู้เกี่ยวข้องกับการจัด เพื่อทราบจุดเด่น จุดด้อยในการจัด และเพื่อนำเข้าสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้คุณภาพการจัดดีขึ้นอยู่เสมอ

18. หลักการวางแผน ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องจัดทำอย่างมีแผนและเสนอแผนให้อนุมัติก่อนจัด วัตถุประสงค์ในแผนต้องเป็นวัตถุประสงค์ที่นักเรียนร่วมกันกำหนด

19. หลักติดต่อกัน ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องกัน มิใช่จัดเป็นส่วนหนึ่งแล้วหยุดจัด และไม่จัดอีกต่อไป

20. หลักปฏิทินโรงเรียน ตามหลักนี้การจัดกิจกรรมนักเรียน ต้องกำหนดเวลาการทำกิจกรรม และสถานที่ให้ชัดเจน และนำมาจัดทำเป็นปฏิทินกิจกรรมไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน ในเวลาและสถานที่ของโรงเรียน เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งในความต้องการ การใช้สถานที่และวัตถุประสงค์

21. หลักผู้นำ ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียน ต้องอาศัยความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอย่างจริงจัง การจัดกิจกรรมจะล้มหรือจะลุก อยู่ภายใต้ภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้งสิ้น

22. หลักการจัดตารางทำกิจกรรม ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียน ต้องได้รับการจัดตารางทำในเวลา ที่นักเรียนรู้สึกสะดวก อิสระคล่องตัว

การจัดกิจกรรมนักเรียนมีจุดประสงค์ในการเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนรายวิชาต่างๆ ผู้เกี่ยวข้องต้องมีหลักในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยในการให้มีความรับผิดชอบ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย

ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน

การแนะแนว เป็นบริการที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักและเข้าใจโลกรอบตัวด้วยกระบวนการ กลวิธี และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตัดสินใจ เลือกวิธีการที่จะเผชิญปัญหา เลือกวิธีการแก้ปัญหา และปรับตัวได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม ฉลาด รอบคอบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้กับสังคมได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 9)

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ท่ามกลางสภาพสังคมปัจจุบัน นับเป็นสิ่งยากยิ่ง โดยเฉพาะในจุดที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคน ทุกเพศ ทุกช่วงวัยของชีวิต ปัญหาสังคมได้ทวีความซับซ้อนรุนแรงขึ้นทุกขณะ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการมีค่านิยมฟุ้งเฟ้อ การเลียนแบบ การแพร่ระบาดของสารเสพติด การก่ออาชญากรรม การทำแท้ง การฆ่าตัวตาย ความอ่อนไหวทางจิตใจ ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุสำคัญ คือบุคคลไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมที่ดีพอ ขาดทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหา และไม่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจำเป็นที่สถานศึกษาต้องใช้กระบวนการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจุดหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนมีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรมจริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ วางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพมีงานทำ

นอกจากนั้น กรมวิชาการ (2545 : 5-8) กล่าวถึงขอบข่ายการแนะแนว ซึ่งจะต้องอาศัยหลักการแนะแนวพื้นฐาน ซึ่งมีสาระสำคัญ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวการศึกษา มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนได้เต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ และวางแผนการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวด้านการเรียน และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2. การแนะแนวอาชีพ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองอย่างหลากหลาย มีเจตคติและนิสัยที่ดีในการทำงาน มีโอกาสได้รับประสบการณ์ และมีงานตามความถนัด ความสนใจ

3. การแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจสภาพแวดล้อมและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข

ภาระงานในการแนะแนว ประกอบด้วย 5 งานหลัก ดังต่อไปนี้

1. งานศึกษารวบรวมข้อมูล เป็นการศึกษา สืบหา ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ การเขียนอัตชีวประวัติ สังคมมิติ การเยี่ยมบ้าน โดยมีการบันทึกข้อมูลในระเบียบพหุติการณณ์ ระเบียบสะสม สมุดรายงานประจำตัวผู้เรียน เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ครูรู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร ต้องการอะไร และควรให้ความช่วยเหลือในลักษณะใด

2. งานสารสนเทศ เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ที่จำเป็นในการตัดสินใจ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ วัฒนธรรม ศิลธรรม จริยธรรม สุขภาพ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบรรยาย อภิปราย จัดป้ายนิเทศ การจัดหาเอกสารคู่มือให้อ่าน ทัศนศึกษา การใช้สื่อภาพยนตร์ วิดีทัศน์ เป็นต้น ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยมีความจำเป็นมากในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น และป้องกันความล้มเหลวได้อย่างมาก

3. งานให้คำปรึกษา มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยผู้เรียนทั้งด้านการศึกษา ด้านงานอาชีพ ด้านชีวิตและสังคมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจตนเอง รู้ว่าปัญหาของตนอยู่ตรงไหน ควรจะแก้ไขตนเองอย่างไร การแก้ไขนั้นมีกี่ทาง และควรเลือกทางใด จึงจะเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด พร้อมทั้งเกิดความรับผิดชอบในการช่วยตนเองอย่างจริงจัง

4. งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ เป็นการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้รับการฝึกฝน หรือได้รับการช่วยเหลือตามควรแก่กรณี เช่น กิจกรรมที่สนองความถนัด ความสนใจ และความสามารถ แก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกคน รวมทั้งการจัดทุนการศึกษา อาหารกลางวัน หรือการหางานพิเศษ

5. งานติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามผลการดำเนินงานแนะแนวต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน การติดตามและประเมินผลแบ่งเป็น 2 งาน คือ

- งานติดตามและประเมินผลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถแก้ปัญหาและปรับปรุงตนในด้านต่าง ๆ ได้ อย่างเหมาะสม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวและงานอื่น ๆ ของโรงเรียน

- งานติดตามและประเมินผลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาผลที่ได้จากการดำเนินโครงการแนะแนวว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ได้ผลหรือไม่ ควรปรับปรุงพัฒนาอย่างไร และควรขยายผลต่อไปหรือไม่ เป็นต้น

ลักษณะงานแนะแนว มี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมด้วยระบบกระบวนการทางจิตวิทยาให้แก่ผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง มีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมทั้งครูได้รู้จักผู้เรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมและป้องกันปัญหาของผู้เรียนทุกคน ไม่ว่าจะป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีทักษะการคิดตัดสินใจ ทักษะการปรับตัว การวางแผนชีวิต รวมทั้งการสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญได้แก่ ความซื่อสัตย์ ประหยัด และการอดทนอดกลั้นการจัดกิจกรรมอาจจัดในห้องเรียน ซึ่งต้องจัดเวลาเฉพาะอย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่ต้องฝึกฝนพัฒนาคุณลักษณะหรือทักษะที่สำคัญและจำเป็น หรือจัดนอกห้องเรียน โดยให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีครูเป็นที่ปรึกษาและผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2. การจัดบริการ เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองและรู้จักตนเองในทุกด้าน ให้ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่จำเป็น และทันสมัย ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพ ให้สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนช่วยเหลือ แก้ไข และฝึกประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการศึกษาและชีวิตต่อไป

3. การบูรณาการแนะแนวในการเรียนการสอน เป็นการนำเทคนิควิธีการทางจิตวิทยาและการแนะแนวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม โดยเน้นให้ครูได้รู้จักและเข้าใจผู้เรียนทั้งในด้านการรับรู้ของผู้เรียนที่เกี่ยวกับตนเอง พัฒนาการตามวัย พฤติกรรมและสาเหตุของพฤติกรรม วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูมีแนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าในตนเอง เห็นคุณค่าในสาระวิชาต่าง ๆ เกิดแรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

สรุปได้ว่าการจัดบริการแนะแนวจะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผู้บริหาร ครู ต้องให้ความสำคัญกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว ให้เป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อให้ นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย

การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุด คือ แหล่งรวบรวมความรู้สรรพวิชาการต่าง ๆ ในรูปของ หนังสือ สิ่งพิมพ์ และ สื่อทัศนวัสดุต่างๆโดยมีครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินงานให้บริการ (ลมูล รัตตากร, 2530 : 14) การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน เป็นการ บริหารงานกิจการนักเรียนอีกประเด็นหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เป็นการเสริมสร้างความสนใจของนักเรียนเป็น รายบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนพึงตระหนักและทำความเข้าใจกับการจัดบริการนี้ให้เพียงพอและพร้อม ที่จะนำไปจัดได้ในโรงเรียนของตน

ห้องสมุดถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร การจัดบริการ ห้องสมุดโรงเรียนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างสำหรับการศึกษาหาความรู้จาก ห้องสมุด และยังช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาต่อไปใน ระดับสูงขึ้นไป
2. ความสำคัญต่อครูอาจารย์ ช่วยให้ครูอาจารย์ใช้วิธีสอนแบบแปลกใหม่ คือตั้งปัญหาขึ้น แล้วให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบจากห้องสมุด ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาคำถามที่ข้องใจใน การนั่งฟังครู อาจารย์สอนแบบบรรยายแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนในการ แก้ปัญหา คือ การหาคำตอบด้วยตนเองซึ่งเป็นแนวทางให้กับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป
3. ความสำคัญต่อผู้ปกครองนักเรียน ช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียนแนะนำวิธีการใช้เวลาว่าง ของบุตรหลาน ให้เข้าใช้ห้องสมุดแทนการเล่นตามลำพังที่บ้าน
4. ความสำคัญสำหรับผู้บริหาร ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน บริหารวิชาการด้านการเรียน ได้ผลสัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนอกจากนักเรียนได้เรียนกับครูอาจารย์โดยตรงแล้ว ยังได้เรียนหนังสือใน ห้องสมุดโรงเรียนได้อีก เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนให้สูงได้
5. ความสำคัญต่อครูแนะแนว ช่วยครูแนะแนวให้มีและใช้ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษา งานอาชีพ สังคมและส่วนตัว มาประกอบการจัดบริการแนะแนว ด้านการจัดการบริการสารสนเทศ แก่นักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้

สรุปได้ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็น บุคคลสำคัญในการประสานกับบรรณารักษ์ในการที่จะร่วมกันบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน สนับสนุนงบประมาณให้บริการ และมีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน

การจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทั้งหมด ที่มุ่งจัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งความบกพร่องทางร่างกายจะนำไปสู่ความบกพร่องในสุขภาพจิต และจะนำไปสู่ความบกพร่องทางการเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคและเป็นเหตุในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมอย่างปกติสุข ผู้บริหารสถานศึกษาพึงให้ความสนใจกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอย่างจริงจัง และนับว่าสำคัญคือต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ในประเด็นนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ (ธีรฤดี ประทุมพรรัตน์, 2534 : 115)

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536 : 81) ได้กล่าวว่าการจัดโครงการสุขภาพอนามัยนักเรียน นั้นมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ

1. การป้องกัน รวมถึงกิจกรรมและบริการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในภายหลัง เช่นการตรวจร่างกาย การตรวจช่องปาก ฯลฯ

2. การรักษา โรงเรียนมักมีกิจกรรมมากมายโอกาสที่นักเรียนจะประสบอุบัติเหตุ ย่อมมีมากมาย นอกจากนั้นโอกาสที่นักเรียนจะเจ็บป่วยเล็กน้อย ปวดศีรษะ เป็นลมย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้นการรักษาเล็กน้อยโดยยาสามัญประจำบ้าน การมีเตียงพยาบาลเพื่อให้นอนพักผ่อนจึงเป็นบริการที่โรงเรียนควรทำอย่างยิ่ง ส่วนการรักษาโรคที่แท้จริงเป็นหน้าที่แพทย์

3. การให้การศึกษา โครงการสุขภาพอนามัยที่ดี จะต้องให้นักเรียนสำนึก และรับผิดชอบเกี่ยวกับสุขภาพ โรงเรียนต้องสอนเกี่ยวกับสุขภาพและให้ระวังรักษาสุขภาพ ต้องให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจในสุขภาพอนามัยเบื้องต้น

ลักขณา เต็มศิริกุลชัย (2541 : 3 – 4) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาคน ช่วยให้มีศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งรวมศาสตร์ต่าง ๆ เป็นแหล่งผลิตและเลือกสรรให้เกิดผลตามความต้องการของชุมชนโรงเรียน จึงเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาคนในทุก ๆ ด้าน โดยพัฒนาเด็กควบคู่กับการศึกษา และพัฒนาสุขภาพที่ดีให้กับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน

กระทรวงสาธารณสุข (2542 : 1 – 2) ได้กล่าวถึงการให้บริการอนามัยโรงเรียนว่าเป็นการดำเนินงานที่โรงเรียนจัดให้บริการความรู้เรื่องสุขภาพแก่เด็กและเยาวชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น โรงเรียนจัดให้มีบริการภูมิคุ้มกันโรคสำหรับนักเรียน บริการตรวจร่างกาย บริการตรวจช่องปาก ประจำปี รักษาฟัน ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม อารมณ์

สติปัญญา และปัญหาการใช้จ่าย มีหน่วยบริการสุขภาพมาให้การอบรมความรู้แก่ครูและนักเรียน เพื่อให้ความรู้สอดคล้องกับปัญหานักเรียน

การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้และเข้าใจในการดำเนินงานด้านการบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นอย่างดี และดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดผลดีสูงสุดกับสุขภาพนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงและเป็นการเพิ่มการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนอกเวลาเรียน รวมทั้งการบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น และดำเนินการโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางดังนั้น กิจกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในอนาคตต่อไป

โรงเรียนคลองบางกระบือ

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนคลองบางกระบือ

โรงเรียนคลองบางกระบือ ตั้งอยู่เลขที่ 43 หมู่ 19 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ บนเนื้อที่ 7 ไร่ 14 ตารางวา เป็นที่ดินของขุนประสิทธิ์และหลวงเศรษฐี บริจาคให้ที่มาของชื่อโรงเรียนมีเรื่องเล่าสืบกันมาว่าพื้นที่แถบนี้เป็นทุ่งนา ชาวบ้านได้นำควายมาเลี้ยงโดยเดินทางไปมาทุกวัน นานวันเข้าทางก็กว้างและลึกลงทุกทีจนกลายเป็นคลอง ชาวบ้านจึงขนานนามว่า " คลองบางกระบือ" และเมื่อตั้งโรงเรียนขึ้น จึงตั้งชื่อว่าโรงเรียนคลองบางกระบือ ตามที่มาของสถานที่ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2483 มีครู 2 คน คือ นายทองหยิบ ศรีทัต เป็นครูใหญ่ และนายสวัสดิ์ รอดศิริ เป็นครูน้อย เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 อาคารเรียนเป็นโรงนา หลังคาทรงปั้นหยา จนกระทั่ง พ.ศ. 2489 นายสะอาด ธีเจริญ เป็นครูใหญ่ ได้สร้างอาคารเรียนแบบ ป. 1 ขนาด 2 ห้องเรียน เนื่องจากอาคารเรียนหลังเก่าถูกพายุพัดพัง จากนั้นมีการพัฒนาด้านการศึกษา สิ่งก่อสร้างอาคารสถานที่และสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันโรงเรียนคลองบางกระบือเปิดทำการสอน ระดับชั้นอนุบาล1- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา2550 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 450 คน ผู้บริหาร 1 คน ครูประจำการ 9 คน พนักงานราชการ 1 คน อัตราจ้าง 3 คน รวมมีผู้บริหารและครูที่ทำการสอนทั้งสิ้น 14 คน

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนคลองบางกระบือ

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนคลองบางกระบือ (โรงเรียนคลองบางกระบือ, 2550 : 1) มีดังนี้
วิสัยทัศน์

ดำรงความเป็นไทย ใฝ่ใจเทคโนโลยี มีคุณธรรม นำความรู้ สูสากล ภายในปี 2551

พันธกิจ

1. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ภูมิใจในชาติและท้องถิ่น
2. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะชีวิต
4. พัฒนาบุคลากรเพื่อนำประสบการณ์มาจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ
5. สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสื่อสารได้

เป้าหมาย

โรงเรียนคลองบางกระบือ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน มีความภูมิใจในชาติและท้องถิ่น
2. พัฒนาผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รักการอ่านเขียน นำเทคโนโลยี มาใช้พัฒนาการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม
3. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระตามมาตรฐานที่กำหนด
5. นักเรียนมีทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1). มีวินัย 2). ซื่อสัตย์ 3). ประหยัด 4). ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5). กตัญญูกตเวที
- 6). ภูมิใจในความเป็นไทย

ปรัชญาของโรงเรียน

“ คุณธรรม นำความรู้ สู่นิสิตสุข ”

วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนคลองบางกระบือ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน มีความภูมิใจในชาติและท้องถิ่น
2. พัฒนาผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รักการอ่านเขียน นำเทคโนโลยี มาใช้พัฒนาการเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม
3. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้ง ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระตามมาตรฐานที่กำหนด มีทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง

โรงเรียนคลองบางกระบือ ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 2 เมื่อวันที่ 2, 5, 6 มิถุนายน พ.ศ.2549 ผล การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ซึ่ง มีการประเมิน 3 ด้าน คือ ผู้บริหาร ด้านครู และ ด้านผู้เรียนซึ่งสรุปผลการประเมินโดยภาพรวมตามมาตรฐานเป็นตารางดังต่อไปนี้ (โรงเรียนคลอง บางกระบือ, 2549 : 13 – 15)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้าน ผู้บริหาร สรุปผลการประเมินโดยภาพรวมตามมาตรฐานเป็นตาราง ดังต่อไปนี้

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
ระดับประถมศึกษา				
ด้านผู้เรียน				
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			✓	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี			✓	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา			✓	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและ มีวิสัยทัศน์			✓	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร			✓	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			✓	
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต			✓	
ด้านครู				
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ			✓	
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			✓	
ด้านผู้บริหาร				
มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ			✓	
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา			✓	
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			✓	
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้			✓	
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา			✓	

ที่มา : โรงเรียนคลองบางกระบือ, 2549 : 13-15

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้วิเคราะห์ปัจจัยภายใน สถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ของ โรงเรียนคลองบางกระบือ ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน

ปัจจัยภายในสถานศึกษา	
จุดเด่น	จุดควรพัฒนา
1. สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเพียงพอ	1. จำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้เรียนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูไม่ทั่วถึงต่อผู้เรียนและไม่ทั่วถึงทุกสาระใน 8 กลุ่มสาระ
2. สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ที่สามารถไปเข้าศึกษาใน โรงเรียนระดับชั้นมัธยมได้เพิ่มขึ้น และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ปกครอง ทำให้จำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น	2. ครูสอนทุกสภะนำความสามารถครูในการจัดการเรียนการสอนต่อผู้เรียนในกลุ่มสาระ ทั้ง 8 สาระการเรียนการสอน มีพัฒนาการแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย
3. สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ด้าน คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงแก่ผู้เรียนทุกคน ทุกชั้น	3. การจัดการเรียนรู้ของครู ยังมีการพัฒนาผู้เรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ไม่ทั่วถึงในทุกกิจกรรมการเรียนรู้
4. ผู้เรียนได้เรียน ได้เล่น ได้ออกกำลังกายจึงมีสุขภาพพลานามัยที่ดีและร่าเริงแจ่มใส	4. สถานศึกษามีการให้ผู้ปกครอง ชุมชน และ กรรมการสถานศึกษาร่วมหลักสูตร และบริหาร น้อยจึงทำให้การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและ หลักสูตรสถานศึกษาที่มีการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการสร้าง หลักสูตรน้อย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา	
โอกาส	อุปสรรค
1. ชุมชนในพื้นที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อเพิ่มขึ้นเป็นผลให้เกิดการขยายตัวของผู้เรียนเพิ่มขึ้น	1. การจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และงานวิชาการ จากเขตพื้นที่หรือหน่วยเหนือล่าช้า จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของนักเรียนและความต้องการของชุมชน
2. เศรษฐกิจของชุมชนมีการขยายตัวและหน่วยงานในท้องถิ่นมีการขยายตัวและเข้มแข็งขึ้นทำให้มีโอกาสในการให้การอนุเคราะห์และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่สถานศึกษา	2. ชุมชนและกรรมการสถานศึกษามีความสามารถในการช่วยในการจัดการเรียนรู้ และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นรวมถึงไม่มีเวลาในการจัดทำกรเรียนรู้แก่ผู้เรียน
3. ชุมชนและหน่วยงานของรัฐและเอกชนมีความเข้าใจและต้องการเข้าร่วมและช่วยเหลือสถานศึกษาในด้านงบประมาณ ในด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และการช่วยเหลือในการจัดทำหลักสูตรและโครงการ กิจกรรมเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น	3. ชุมชนมีปัญหาด้านคนตรีไทยน้อยและไม่สามารถช่วยสถานศึกษาได้

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549 : 40

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

1. ร่วมชุมชนและกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นที่นำภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาระการเรียนรู้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน
2. สถานศึกษาจัดทำแผนนโยบายและการปฏิบัติที่พัฒนาโครงการกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายในแผนกลยุทธ์ ในการพัฒนาผู้เรียนที่ให้ชุมชนเข้าร่วมจัดทำและเข้าร่วมดำเนินการในการจัดการเรียนรู้

3. การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนในโครงการกิจกรรมอย่างทั่วถึง และลงสู่สาระทั้ง 8 สาระและใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยผ่านการบันทึกการสรุปขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว

4. สถานศึกษาควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถทางดนตรี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

นวัตกรรมและสิ่งดีเด่นรวมทั้งการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา

1. แบบเรียนเชิงวรรณกรรมเกี่ยวกับการละเล่นเด็กไทย
2. บทเรียนสำเร็จรูปชุดศูนย์การเรียนรู้เรื่องประเทศเพื่อนบ้าน
3. ชุดฝึกการเขียนเพื่อสอนซ่อมเสริมและชุดฝึกทักษะการคิดคำนวณ
4. ชุดฝึกการอ่านเขียนเพื่อฝึกนักเรียนแต่ละชั้นงาน

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในอนาคต

1. สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชน กลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่ใช้ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับวิทยากรและเทคโนโลยีลงในหลักสูตรสถานศึกษาและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับผู้เรียน

2. สถานศึกษาจัดทำโครงการและกิจกรรมที่มีเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายในแผนกลยุทธ์และมีโครงการกิจกรรมที่ครอบคลุมการพัฒนาการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ พัฒนาครู บุคลากรที่สามารถจัดทำโครงการกิจกรรม ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน

3. สถานศึกษามีนโยบายให้ครูจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ในโครงการและกิจกรรมลงสู่ผู้เรียน และลงสู่สาระทั้ง 8 สาระอย่างทั่วถึง ใน 8 สาระ และทั่วถึงแก่ผู้เรียนทุกคนที่ทำให้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์อย่างมีจินตนาการ ได้แก่ การจดบันทึกเพื่อให้เกิดข้อมูล ในการดำเนินการของผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม และนำสรุปขั้นตอนการทำกิจกรรม สิ่งที่ทำในกิจกรรมพัฒนาและแนวทางการแก้ไขและผลการทำกิจกรรมของบุคคลและกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะอย่างครบถ้วนและเกิดผลงานกลุ่มและงานเดี่ยวที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาตัวผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549 : 41 - 42)

แนวคิดหลักที่สถานศึกษาใช้ในการบริหารจัดการ คือ

1. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ มีการกำกับติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานเป็นระยะ

2. รายงานผลการปฏิบัติงาน และปัญหาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

3. ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานให้ชุมชน ต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นทราบเสมอ

ลักษณะของการดำเนินการ

1. ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรสถานศึกษาชั้นพื้นฐานกำหนดไว้ นักเรียนมีนิสัยรักการเรียน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด ครูผู้สอนมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนจัดหาครูให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

3.1 ด้านกระบวนการ มีการจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างมีระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

3.2 ด้านผู้บริหาร มีสภาวะเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม บริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและประชาธิปไตย เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ความสามารถในการบริหารและการจัดการศึกษา

4. ด้านพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

4.1 ชุมชนให้ความร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคาร สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ร่วมกิจกรรม / โครงการ / งาน และพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4.2 ชุมชนให้ความร่วมมือในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพในท้องถิ่นของตนเอง และปลูกฝังให้ผู้เรียนสำนึกและรักท้องถิ่นของตนเอง

แผนภูมิที่ 1 แสดงแผนปฏิบัติการโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550

ที่มา : โรงเรียนคลองบางกระบือ , 2550 : 9

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนทั้ง 5 ด้าน พอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ธีระ แพนศิริ (2541 : 104 – 105) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารก็คือ การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ข้อที่มีปัญหาน้อยคือ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอในการเล่นกีฬา ข้อที่มีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของครู คือ โรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านกีฬาให้ไปแข่งขันในระดับสูงขึ้นไป ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอในการเล่นกีฬา

นักัสสร ค่องสกุล (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรมศึกษา โรงเรียนสมิทธิพงษ์ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนสมิทธิพงษ์ มีการบริหารงานอยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านบุคลากรในประเด็นครูดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ติดตามความประพฤติของนักเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ในประเด็นโรงเรียนเชิญผู้ปกครองที่มีความชำนาญในบางอาชีพมาสอนนักเรียน ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนควรบริหารงานได้ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน เหตุผลที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนประถมศึกษาให้บุตรหลานเข้าเรียน ที่สำคัญที่สุด คือ ครูดี มีความสามารถในการสอน มีความประพฤติดี รับผิดชอบงานในหน้าที่ มีความรักและเมตตาเด็ก

ผ่องพรรณ ตริสุวรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดสวนพลู จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านงานปกครองและระเบียบวินัย โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนได้ให้นักเรียนเข้าแถวเพื่อเข้ารับบริการต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ รองมาคือผู้บริหารและครูเอาใจใส่ดูแลเด็กเฝ้าดู อบรมความประพฤติของนักเรียนอยู่เสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของด้านนี้ โรงเรียนมีบทลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบอย่างเคร่งครัด ด้านงานกิจการเสริมหลักสูตรโดยภาพรวม ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติ

อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการต่อต้านสารเสพติดให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของด้านนี้คือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนร่วมกับศิษย์เก่าเป็นประจำ ด้านงานสวัสดิการ โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนผสมผสานกับสถานบริการสุขภาพนักเรียนรองลงมาคือ โรงเรียนจัดโครงการตรวจสุขภาพให้นักเรียนอยู่เป็นประจำ ส่วนข้อที่มีค่าต่ำสุดของด้านนี้คือ โรงเรียนมีข้อมูลของนักเรียนที่ลาออกกลางคันระหว่างเรียนอย่างเป็นระบบ

สุพรรณ ศรีทองยอด (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยาโดยรวมทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยาโดยรวมทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นด้านจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน ความคิดเห็นของครูและกรรมการบริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนสูงกว่าทุกด้าน

มนูญ ชัยสูงเนิน (2549 : บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ลพบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ลพบุรี มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีปัญหาการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานปกครองและระเบียบวินัย และด้านงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานสวัสดิการนักเรียน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านงานกิจการนักเรียนประจำมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอนแนะ ในการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน ซึ่งผู้บริหารและครูกล่าวถึงอย่างมาก ได้แก่ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ห้องสมุดควรมีความทันสมัย ภาชนะใส่อาหารควรสะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน การรับครูเพื่อมาดูแลนักเรียนประจำควร

กำหนดสัดส่วนตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา สำหรับนักเรียน มีข้อกล่าวถึงมากได้แก่ โรงเรียนมีระเบียบมากเกินไป การบริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีความเป็นกันเอง น้ำดื่ม น้ำใช้ของโรงเรียนไม่สะอาด และหอพักนักเรียนไม่ควรมีระเบียบมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์น (John, 1995 : 1603 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนโดยเน้นการบริหารงานของโรงเรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไกในการบริหารงาน เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหาของโรงเรียน ไม่ใช่การจับผิด แต่เป็นการช่วยเหลือสนับสนุน ให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเองและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

วาเลอรี (Valerie, 1995 : 2169 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งของครูกับความสัมพันธ์และการสำรวจทัศนคติที่มีต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนในชั้นเรียนกับระเบียบวินัยอยู่ในความสนใจของบุคลากรของสถานศึกษาและสาธารณชน ระเบียบวินัยในโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อการปฏิบัติงานของครูในการเข้มงวดทางด้านระเบียบวินัยสอดคล้องกับความคิดความเชื่อของครู การฝึกแก้ไขข้อขัดแย้งของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการแก้ปัญหาด้านระเบียบวินัยในห้องเรียนของครู โดยการให้ครูสามารถกำหนดปรัชญาในการสอนและแก้ไขปัญหาคความประพฤติของครูและนักเรียน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมในการแก้ปัญหาระเบียบวินัยของนักเรียน

นอร์แมน (Naurman, 1983 : 370) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระเบียบวินัยในโรงเรียนที่มีผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน พบว่าวิธีใช้ระเบียบวินัยได้เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียนและบุคลิกภาพความแตกต่าง ในวิธีการของผู้รักษาวินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบและบรรยากาศของโรงเรียน

อับราฮามอวิช (Abrahamowicz, 1987 : 429 - A430 - A) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และความสัมพันธ์ที่มีต่อความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ในวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เป็นสมาชิกชมรมทำคะแนนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอย่างมีนัยสำคัญ ผลที่ได้จึงสรุปได้ว่าการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมโดยการเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ และให้ความสนใจร่วมปฏิบัติงานกิจกรรมของชมรมอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลที่มีค่าแก่การศึกษาต่อไป

ชเนล (Schnell, 1991 : 6118) ได้ศึกษาผลการหย่าร้างที่มีต่อการปรับตัวทางด้านจิตใจของเด็ก โดยศึกษากับเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง 70 คน และเด็กที่มาจากครอบครัวไม่หย่าร้างจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้างมีความยุ่งยากในการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวไม่หย่าร้าง การปรับตัวของเด็กมีความสัมพันธ์ทางลบกับความขัดแย้งของพ่อแม่ กล่าวคือ พ่อแม่ที่มีการขัดแย้งสูง เด็กจะมีการปรับตัวต่ำ

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจกับนักเรียน ในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาครบถ้วนทุกด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับการเรียนการสอนปกติ โดยขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อขัดเกลานักเรียนให้มีพฤติกรรมทางบวก ดังนั้นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ จะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการและเหมาะสม ทำให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 160 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนคลองบางกระบือ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 113 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ชั้นเรียนเป็นชั้นและกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละชั้น โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	41	29
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	47	33
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	72	51
รวม	160	113

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ลักษณะแบบตรวจรายการ (Checklist) แบ่งเป็น 2 รายการ คือ เพศ และระดับชั้นเรียนที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนจำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนจำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนจำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียนจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 50 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการ กำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนคลองบางกระบือ

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของนายสุทรรคน์ สระทองยอด มาปรับปรุง แก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรง (Content Validity) ของเนื้อหาแต่ละข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .66 ขึ้นไป ซึ่งได้เลือกไว้ 50 ข้อ

แล้วนำมาพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนภาษาการใช้ถ้อยคำ และนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, Alpha Coefficient, 1970 : 650) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกระบือ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 113 ฉบับ และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 โดยเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ประคองกรรมสูตร, 2542 : 204) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัย การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน โดยใช้ สถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในภาพรวม 5 ด้านและในแต่ละด้าน นำเสนอในรูปตารางและแปลผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 113 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปผลได้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียนที่กำลังศึกษา

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	46	40.71
หญิง	67	59.29
รวม	113	100
กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	29	25.67
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	33	29.20
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	51	45.13
รวม	113	100

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 59.29 เป็นเพศชาย 46 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 เป็นนักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมากที่สุดจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 45.13 รองลงมาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนคลองบางกระบือ ดังตารางที่ 5 – 10

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการบริหาร
งานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ โดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการควบคุมความประพฤติและ ระเบียบวินัยของนักเรียน	3.77	1.11	มาก	2
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน	3.66	1.14	มาก	5
3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน	3.70	1.11	มาก	4
4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน	3.75	1.20	มาก	3
5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของ นักเรียน	3.84	1.10	มาก	1
รวม	3.74	1.13	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ถ้าแยก
เป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.84
รองลงมาคือด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77
และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย ของนักเรียน	\bar{x}	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. โรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบวินัย	3.96	0.97	มาก	2
2. โรงเรียนควรมีมาตรการการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติ ตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.66	1.18	มาก	8
3. โรงเรียนควรจัดอบรมนักเรียนในเรื่องของระเบียบวินัย และความประพฤติเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.71	1.18	มาก	7
4. โรงเรียนควรมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วยงาน ผู้ปกครอง โดยให้มาสายได้เป็นบางกรณี	3.29	1.23	ปาน กลาง	10
5. ครูควรหาสาเหตุและข้อเท็จจริงก่อนที่จะลงโทษ นักเรียน	3.95	1.17	มาก	3
6. โรงเรียนควรจัดให้รางวัลหรือเสริมกำลังใจแก่นักเรียนที่ ประพฤติดี เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี	4.15	0.96	มาก	1
7. โรงเรียนควรจัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รู้ระเบียบของโรงเรียน	3.78	1.07	มาก	6
8. การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดให้เป็นไปตาม ระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการกล่าว ตักเตือนก่อนทำโทษ	3.81	1.10	มาก	5
9. การที่ครูมีความร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนจะทำให้ นักเรียนทำผิดระเบียบของโรงเรียนน้อยลง	3.84	0.99	มาก	4
10.โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้านระเบียบวินัย และ ความประพฤตินักเรียน	3.56	1.26	มาก	9
รวม	3.77	1.11	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนควรจัดให้รางวัลหรือเสริมกำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.15 รองลงมาคือโรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และโรงเรียนควรมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วยงานผู้ปกครอง โดยให้มาสายได้เป็นบางกรณี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนก เป็นรายข้อ

ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน	\bar{x}	S.D	ระดับ	อันดับ
1. โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.65	1.12	มาก	5
2. นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของตนเองได้โดยเสรี	3.64	1.30	มาก	6
3. การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน เน้นการเสริมสร้างประสบการณ์ไม่เน้นเรื่องการวัดผล	3.64	1.19	มาก	6
4. นักเรียนควรมีสิทธิ์เลือกครูที่ปรึกษาในแต่ละชุมนุมที่ตนเองอยู่ได้	3.25	1.22	ปานกลาง	9
5. ถ้าตารางการร่วมกิจกรรมตรงกับเวลาเรียน ครูควรอนุญาตให้นักเรียนไปร่วมกิจกรรมได้ โดยไม่ขาดเรียน	3.42	1.08	ปานกลาง	8
6. โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้	3.43	1.21	ปานกลาง	7
7. โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร ตำรา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	3.71	1.12	มาก	4
8. โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ	4.00	1.00	มาก	1
9. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นส่วนใหญ่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน	3.96	1.07	มาก	2
10. โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการเช่น จัดการแสดงจัดนิทรรศการวิชาการ ฯลฯ	3.88	1.09	มาก	3
รวม	3.66	1.14	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นส่วนใหญ่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และนักเรียนควรมีสิทธิ์เลือกครูที่ปรึกษาในแต่ละชุมนุมที่ตนเองอยู่ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน	\bar{x}	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.96	0.90	มาก	1
2. โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้อย่างเพียงพอ	3.96	1.03	มาก	1
3. เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนเกิดขึ้นฝ่ายการแนะแนวสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี	3.88	1.06	มาก	2
4. โรงเรียนจัดทำเอกสาร หรือประกาศแหล่งทุนและประกาศข่าวประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ให้นักเรียน ได้ทราบเป็นอย่างดี	3.86	1.02	มาก	3
5. โรงเรียนมีห้องหรือสถานที่บริการแนะแนวไว้โดยเฉพาะได้อย่างเหมาะสม	3.82	1.13	มาก	4
6. การแนะแนวมุ่งเน้นด้านจิตใจ โดยมีได้มุ่งเน้นในปัญหาทางด้านอื่น ๆ	3.58	1.08	มาก	7
7. โรงเรียนควรให้การสนับสนุนให้นักเรียนทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้พิเศษโดยไม่เสียการเรียน	3.11	1.36	ปานกลาง	9
8. โรงเรียนกำหนดหลักเกณฑ์หรือมีเงื่อนไขที่จะขอรับทุนการศึกษามากเกินไป	3.62	1.20	มาก	6
9. โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.69	1.09	มาก	5
10. นักเรียนมีความเต็มใจและต้องการใช้บริการฝ่ายแนะแนวในการช่วยแก้ปัญหาให้	3.55	1.22	มาก	8
รวม	3.70	1.20	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และโรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.96 รองลงมาคือเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียนเกิดขึ้นฝ่ายการแนะแนวสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และโรงเรียนควรให้การสนับสนุนให้นักเรียนทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้พิเศษโดยไม่เสียการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.11 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน	\bar{x}	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. ห้องสมุดมีความเหมาะสม เพราะไม่มีเสียงรบกวน แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวกมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.76	1.17	มาก	5
2. ห้องสมุดมีหนังสือมากมายหลายประเภทที่นำอ่านอย่างเพียงพอ	3.88	1.16	มาก	2
3. บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการตอบคำถามและ ช่วยในการค้นหาหนังสือ	3.89	1.23	มาก	1
4. การจัดห้องสมุดจัดได้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา	3.60	1.23	มาก	9
5. การตกแต่งห้องสมุดมีความสวยงาม สะอาด ร่มรื่น ดึงดูดให้นักเรียนเข้าไปใช้บริการ	3.66	1.18	มาก	7
6. ควรมีห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียนเช่นมุมอาคาร โรงอาหาร ได้ต้นไม้ ฯลฯ	3.86	1.10	มาก	3
7. สภาพหนังสือมีความพร้อมที่จะให้บริการ ไม่ชำรุด	3.65	1.29	มาก	8
8. ห้องสมุดควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน	3.68	1.24	มาก	6
9. ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหนังสือที่เข้ามาใหม่หรือหนังสือที่น่าสนใจแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี	3.76	1.20	มาก	5
10. ห้องสมุดมีการบริการให้นักเรียนยืมและคืนหนังสือได้ภายใน 1 สัปดาห์	3.78	1.22	มาก	4
รวม	3.75	1.20	มาก	-

จากตารางที่ 9 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ถ้าแยกเป็นรายชื่อพบว่า บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการตอบคำถามและช่วยในการค้นหาหนังสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.89 รองลงมาคือห้องสมุดมีหนังสือมากมาย

หลายประเภทที่นำอ่านอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และการจัดห้องสมุดจัดได้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา มีค่าเฉลี่ยค่าสุดเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน	\bar{x}	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. โรงเรียนมีคูรอนามัย หรือครูดูแลห้องพยาบาลตลอดเวลา	3.73	1.09	มาก	9
2. โรงเรียนควรจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุก ๆ ปี	3.78	1.16	มาก	8
3. ควรมีแพทย์ พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่โรงเรียนเป็นครั้งคราว	3.79	1.14	มาก	7
4. ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอ	3.67	1.23	มาก	10
5. โรงเรียนควรจัดให้มีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมรักษาสุขภาพอนามัยมาให้ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัยเป็นประจำ	3.85	1.07	มาก	5
6. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรค เช่น การจัดนิทรรศการป้องกันไข้เลือดออก การรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	3.89	1.28	มาก	3
7. โรงเรียนควรจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ	3.88	1.06	มาก	4
8. โรงเรียนควรจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลไว้ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง	4.01	0.96	มาก	1
9. นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่าง ๆ จากห้องพยาบาล	3.95	0.97	มาก	2
10. โรงเรียนควรแจ้งอาการเจ็บป่วยของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบด้วยทุกครั้ง	3.84	1.07	มาก	6
รวม	3.84	1.10	มาก	-

จากตารางที่ 10 พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนควรจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลไว้ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.01 รองลงมาคือนักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่างๆจากห้องพยาบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สมุทรปราการ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ แล้วนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ มาเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้กรอบแนวคิด ของนายสุพรรณ ศรีทองยอด ใน 5 ด้านคือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนควรจัดให้รางวัลหรือเสริมกำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.15 รองลงมาคือ โรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และโรงเรียนควรมีการ

ผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วยงานผู้ปกครอง โดยให้มาสายได้เป็นบางกรณี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นส่วนใหญ่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และนักเรียนควรมีสสิทธิ์เลือกครูที่ปรึกษาในแต่ละชุมนุมที่ตนเองอยู่ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ถ้าแยกเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และโรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.96 รองลงมาคือเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียนเกิดขึ้นฝ่ายการแนะแนวสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และโรงเรียนควรให้การสนับสนุนให้นักเรียนทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้พิเศษโดยไม่เสียการเรียน ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.11 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่า บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการตอบคำถามและช่วยในการค้นหาหนังสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.89 รองลงมาคือ ห้องสมุดมีหนังสือมากมายหลายประเภทที่น่าอ่านอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และการจัดห้องสมุดจัดได้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนควรจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลไว้ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.01 รองลงมาคือนักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่างๆ จากห้องพยาบาลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ สระทองยอด (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเมตตาวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เมตตาวิทยาโดยรวมทุกด้าน มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการ ควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปราย ผลการวิจัยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้สรุปได้ดังนี้คือ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดรางวัลหรือเสริมกำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติ ดีเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี สอดคล้องกับ สุทธรรศน์ สระทองยอด (2547 : 66) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น ว่าโรงเรียนเมตตาวิทยาควรจัดให้มีรางวัล หรือชมเชยยกย่องนักเรียนที่ประพฤติดี นอกจากนั้นครู อาจารย์ควรสอบถามข้อเท็จจริงทุกครั้งก่อนที่จะลงโทษนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสอธิบายถึง สาเหตุความเป็นมาในการกระทำของตนเอง ที่สำคัญโรงเรียนควรจัดทำประกาศหรือคู่มือ กฎระเบียบสำหรับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบ วินัยนักเรียน และสอดคล้องกับ มนูญ ชัยสูงเนิน (2549 : 85) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการ บริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ลพบุรี ในด้านการปกครอง และ ระเบียบวินัย พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การยกย่องให้กำลังใจนักเรียนที่มีความประพฤติ ดีทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมปัจจุบัน มีสิ่งยั่วยุทำให้คนในสังคมถูกชักนำไป ในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้ง่าย การที่คนใดคนหนึ่งสามารถดำรงตนได้เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีได้ จึง สมควรยกย่องและเชิดชู เพื่อจะได้เป็นกำลังใจให้ประพฤติปฏิบัติที่ดีงามต่อไป

2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้สรุปได้ ดังนี้คือ นักเรียนคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนในวัยนี้รู้จักคิด อย่างมีเหตุผลและเลือกในสิ่งที่ตนเองชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ สามงามแสน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความเห็นด้วย มากที่สุด คือ โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูล รัตนประเสริฐศรี (2537 : 8) ที่ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักเรียนในโรงเรียน

มัธยมศึกษาระดับใหญ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ฝ่ายบริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักเรียนในระดับมาก ในขณะที่หัวหน้าหมวดกิจกรรมและคณะกรรมการนักเรียนมีความต้องการในระดับมากที่สุด แนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักเรียนจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1). คณะกรรมการการบริหารกิจกรรมนักเรียน ทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน 2). บุคลากรที่เกี่ยวข้องคือ ฝ่ายบริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรม ต้องเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียน 3). นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจจริง 4). กิจกรรมที่จัดต้องหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกได้อย่างเสรี

3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้สรุปได้ดังนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนต้องการรู้แนวทางในการพิจารณาเข้าไปศึกษาในสถานศึกษาแห่งใหม่ได้ตามความต้องการและเป็นทางเลือกพร้อมที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนภคกุล นพคุณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในส่วนงานแนะแนวนั้นพบว่ามีกระบวนการบริหารงานแนะแนว มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาต่อและแนวทางการดำเนินชีวิต โดยเชิญวิทยากรและหน่วยราชการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การแนะแนวทางให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตแก่นักเรียน และสอดคล้องกับเจริญ สิริวรรณภาคย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลลำปาง พบว่าการบริการแนะแนวที่ปฏิบัติได้แก่ วางแผนปฏิบัติงานบริการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมแก่นักเรียน และประเมินผลการปฏิบัติงานบริการแนะแนวส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขได้แก่ การจัดให้มีห้องแนะแนวเป็นเอกเทศและจัดหาครูแนะแนวทำหน้าที่ให้คำปรึกษแก่นักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความเห็นด้วยมากที่สุดที่โรงเรียนจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมาก แสดงว่านักเรียนต้องการข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาพิจารณาประกอบการตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกแนวทางการศึกษา การประกอบอาชีพและปรับปรุงบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรจัดบริการข่าวสาร ข้อมูลที่น่าสนใจ ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน โดยการจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ เชิญวิทยากรมาแนะแนวทางการศึกษา สอดคล้องกับกรมวิชาการ. (2545 : 4) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ในยุคโลกไร้พรมแดน ผู้เรียนต้องรู้จักสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ จึงจำเป็นที่ผู้เรียนต้องรู้ข้อมูลสารสนเทศอย่างกว้างขวางและเพียงพอ ซึ่งหน่วยงาน สถานศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสำคัญต่อข้อมูลสารสนเทศและจัดบรรณาคาศการบริการข้อมูลสารสนเทศให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้สรุปได้ดังนี้ คือ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะห้องสมุดโรงเรียนคลองบางกระบือ ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม ไม่มีเสียงรบกวน มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก มีพื้นที่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน จัดตกแต่งห้องสมุดได้สวยงาม สะอาด ร่มรื่น มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เช่น การประกวดขอล่านักอ่าน การเสานิทาน การแนะนำหนังสือที่ชื่นชอบ เป็นต้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดคือ บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการตอบคำถามและช่วยในการค้นหาหนังสือ รองลงมาคือ ห้องสมุดมีหนังสือมากมายหลายประเภทที่น่าอ่านอย่างเพียงพอ และการมีห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียน เช่น มุมอาคาร โรงอาหาร ใต้ต้นไม้ ฯลฯ สอดคล้องกับ บัญญา คล้ายจันทร์ (2541 : 57) ที่ศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่ม 4 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในข้อที่ว่า ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทสะดวก การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่น สวยงาม รุงใจให้เข้ามาใช้บริการ ภายในห้องสมุด มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ได้แก่ มุมหนังสือทั่วไป มุมหนังสืออ้างอิง มุมวารสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สอดคล้องกับ สุพรรณิณี สระทองยอด (2547 : 47) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการจัดบริการห้องสมุดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด ในเรื่องห้องสมุดควรมีบริการให้นักเรียนยืมและคืนหนังสือภายใน 1 สัปดาห์ รองลงมาคือ ห้องสมุดควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียน และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหนังสือที่เข้ามาใหม่หรือหนังสือที่น่าสนใจแก่นักเรียนเป็นอย่างดี

5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้ สรุปได้ดังนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความเห็นด้วยมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลไว้ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่าง ๆ จากห้องพยาบาล และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรค เช่น การจัดนิทรรศการป้องกันไข้เลือกออก การณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้เป็นเพราะทุกคนต้องการมีสุขภาพดีปราศจากโรคภัย โรงเรียนคลองบางกระบือจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน และบุคลากร

ทั้งการป้องกันเฝ้าระวังและดูแลรักษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยา ช่างน้อย (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานในขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายบริการนั้น ได้มีการจัดขอบข่ายของงานอนามัยโรงเรียน งานโภชนาการ และงานสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ส่วนการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีห้องพยาบาล หรือสถานที่ที่เป็นสัดส่วนและจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย และนอกจากนี้โรงเรียนยังจัดให้มีบริการแนะนำสุขภาพ การพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนตลอดจนได้จัดประกันสุขภาพ และติดตามผลแก่นักเรียนด้วย และสอดคล้องกับ ผ่องพรรณ ศรีสุวรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ด้านงานสวัสดิการโดยภาพรวมผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพัฒนาเป็นรายชื่อ พบว่า ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือโรงเรียนผสมผสานกับสถานบริการสุขภาพนักเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนจัดโครงการตรวจสุขภาพให้นักเรียนอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุทธรรศน์ สระทองยอด (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียนสูงกว่าทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ มีข้อเสนอแนะที่โรงเรียนควรนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ควรมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในเรื่องของระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ข้อบังคับ การลงโทษ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบเป็นการปลูกฝังความรับผิดชอบอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี ครูควรใช้หลักจิตวิทยาในการแก้ไขปัญหา

2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ควรมีการประชุมครูที่ปรึกษาประจำกิจกรรม เพื่อดำเนินการจัดหาครูที่ปรึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถ ตรงกับกิจกรรมนั้นๆ โรงเรียน

ควรสำรวจความต้องการของนักเรียนในการเลือกกิจกรรม เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และควรมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากการจัดกิจกรรม

3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ควรจัดครูที่มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาการแนะแนว และควรจัดอบรมให้ครูทุกคนมีความรู้ความสามารถทางการแนะแนว เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนได้ และโรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนตลอดปี เพื่อสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทันที

4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของการอ่าน และควรจัดครูที่มีความรู้ความสามารถทางด้านบรรณารักษ์ เป็นผู้ดำเนินงานห้องสมุด จัดบริการที่ทันสมัยและหลากหลายเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน โรงเรียนควรจัดครูที่มีความรู้ด้านอนามัย คอยให้บริการตลอดเวลา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทีเมื่อนักเรียนเจ็บป่วย โรงเรียนควรประสานงานกับโรงพยาบาล จัดหาเวชภัณฑ์ให้พอเพียง ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรคติดต่อแก่นักเรียน มีการจัดอบรมผู้นำอนามัยนักเรียน เพื่อให้รุ่นพี่แนะนำรุ่นน้องได้ และมีการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. โรงเรียนคลองบางกระบือควรนำผลการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในครั้งนี้นำไปปรับปรุงและพัฒนาการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2. โรงเรียนคลองบางกระบือควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ปกครอง หรือคณะกรรมการสถานศึกษา

3. โรงเรียนคลองบางกระบือ ควรศึกษาในตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความต้องการ ความพอใจ ความคาดหวังของครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2535). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2538). คู่มือชุดการดำเนินงานแนะแนว
ในโรงเรียนการบริหารงานแนะแนว . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุรฎภาลาดพฟ้าร.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,สำนักงาน. (2549).แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุรไพศาล.
- คลองบางกระบือ, โรงเรียน.(2550). แผนปฏิบัติการโรงเรียนคลองบางกระบือประจำปี
การศึกษา 2550. สมุทรปราการ. (จัดสำเนา)
- _____ (2550). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ปีการศึกษา 2549.
สมุทรปราการ โรงเรียนคลองบางกระบือ.(จัดสำเนา)
- จิรายุ ทรัพย์สิน. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจริญ สิริธนาภาคย์. (2545). การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลลำปาง.
การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยยา ช่างน้อย. (2541). การบริหารงานบริการในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์รัตน์. (2534) การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นต์ริงเฮาส์.
- ธีระ แทนศิริ. (2541). ปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภดล นพคุณ. (2543). แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนใน
จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้า
อิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภัตสร ค่องสกุล. (2544). ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กอวฬ
ศึกษาโรงเรียนสมิทธิพงษ์ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร.ปริญญานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- บุญมี เลากุลสถานต์. (2531). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยภาคใต้.ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.*
- ประคอง กรวรรณสูตร. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2537). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การโดยการศึกษาในการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การหน่วยที่ 7 - 15 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *การจัดและบริหารอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริม กรุงเทพฯ.*
- ปัญญา คล้ายจันทร์. (2541). *ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ผ่องพรรณ ศรีสุวรรณ. (2548). *การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน วัดสวนพุทฺธิ สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- พิบูล รัตน์ประเสริฐศรี. (2537). *แนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียน มัธยมขนาดใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- พิชัย เสี่ยมจิต. (2542). *การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี : คณะศึกษาศาสตร์สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี .*
- ไพฑูริย์ บุญจพฤษชาติ. (2547). *ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการลูกเสือเกี่ยวกับการ พัฒนากิจการลูกเสือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.*
- มบุญ ชัยสูงเนิน. (2549). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย ฉบบบุรี.สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) , สำนักงาน. (2549). *รายงาน การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนคลองบางกระบือ พ.ศ.2549. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.*

- สมุด รัตตากร. (2530). การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
 สักขณา เต็มศิริชัยกุล และสุชาติตา ตั้งทางธรรม. (2541). โรงเรียนสำหรับสุขภาพ. กรุงเทพฯ :
 บริษัท ดีไซน์ จำกัด.
- วิชาการ, กรม. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
 คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
 และพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 คู่มือการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข
 เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ
 การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สัมฤทธิ์ ไทยโพธิ์ศรี. (2539). ทักษะของคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูที่มีต่อ
 ประสิทธิภาพของงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา
 จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาธารณสุข , กระทรวง. (2542). วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมโรงเรียน
 ส่งเสริมสุขภาพก้าวใหม่ของงานอนามัยโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทไรเบอร์เทค
 จำกัด.
- สุทธิ แหม่มลำเจียก. (2539). การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญ
 ศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุทรวรค์ สระทองยอด. (2547). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
 โรงเรียนเมตตาวิทยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุวัฒน์ จิววัฒน์วานนท์. (2548). การศึกษาการมีส่วนร่วมในงานกิจการนักเรียนของผู้ปกครอง
 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา. นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หน่วยศึกษานิเทศก์การศึกษากรุงเทพมหานคร , สำนักงาน. (2540). มาตรฐานโรงเรียนประถม
 ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนางานบริหารในสถานศึกษา.
- อดิศักดิ์ สามงามแดน. (2544). สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- อมรา เล็กเวียงสินธุ์. (2540). **หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสาร และตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อ่ำรุ่ง จันทวานิช. (2547). **โรงเรียนดีมีคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา แห่งชาติ.
- Abrahamowicz, Daniel. (1987). **Student Activities Participation and Its Relationship to Student Perceptions of College Experiences and Student Satisfaction with College**. Dissertation Abstracts International.
- Best, John W. (1977). **Research in Education**. New Jersey : Prentice Hall, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper & Row.
- Duncan, Geoffrey Michell. (1981). **A new Dictionary of Sociology**. London : Roulfe & Kegan Pual.
- Faber, Charles F. and Gilbert Chearon. (1970). **Elementary School Administration**. New York: Holt Rinehart And Winstion Inc.
- Feldman M.p. (1971). **Psychology in the Industrial Environment**. London: Butter Worth and Co. (Publishers) Ltd.
- John, Lares Stephen. (1995, November). **Total Quality Management as a Mean it improve the Process of student**. Discipline, Dissertation Abstracts international. DAI – A56(05):1603. (DIO CD-ROM, No . ACC9529134).
- Knock, Gary H. (1988). **"The Philosophical Heritage of Student Affairs," Student Affairs Functions in Higher Education**. Edited By Andrey L . Rentz, Gerald L . Saddle mire and Charles C. Thomas. P.3-19. Illinois, U.S.A.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970, November). **"Determining sample Size for Research Activities ."** Journal of Education and Psychological Measurement .30 (3) : 607 – 610.
- Morgan, Clifford T. and Richard A King. (1971). **Introduction to Psychology**. Tokyo : International Student Mc Graw- Hill Kogadusha , Ltd.
- Naumann, James L . (1983, August). **"Relationships of Secondary School Discipline to school Climate,"** Dissertation Abstracts International. 44(1):354 – A.
- Oskamp, S. (1977). **Attitude and Opinion**. New Jersey : Prentice – Hall Inc.

- Oskamp, S. (1977). *Attitude and Opinion*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Schnell, Marry Mullany. (1991 ,June.). "The Effects of Divorce on the Mildly mentally Handicapped Children." *Dissertation Abstracts International*. 51(12B):6118.
- Valerie, Brook Klein.(1955 December). *Validation of the teacher variance inventory (revised) and its relationship to the survey of attitudes toward children (corporal punishment discipline)* *Dissertation Abstracts International* DAI- A56(06) : 2169.(DIO CD – ROM No.ACC953523)

ภาคผนวก

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนริศรุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการมุกดา บำรุงศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนิษฐา โพธิ์แดง นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้พิจารณา เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิตยบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการนรินทร์ สว่างแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนิษฐา โพธิ์แดง นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ได้พิจารณา เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
การสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอ
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ

โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการอำนวยการ ทัดทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนิษฐา โพธิ์แดง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณา เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมพานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

๑

แบบสอบถาม
เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนคลองบางกระบือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ซึ่งตรงกับข้อมูลของนักเรียน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. กำลังศึกษาอยู่ในชั้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนคลองบางกระบือ

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
 โรงเรียนคลองบางกระบือในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน
3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน
4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

ขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยกับการบริหารงานกิจการนักเรียนด้าน
 ต่าง ๆ แต่ละข้อมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น
 ของนักเรียน

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน					
1	โรงเรียนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัย					
2	โรงเรียนควรมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					
3	โรงเรียนควรจัดอบรมนักเรียนในเรื่องของระเบียบวินัยและความประพฤติเป็นประจำทุกสัปดาห์					
4	โรงเรียนควรมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วยงานผู้ปกครอง โดยให้มาสายได้เป็นบางกรณี					
5	ครูควรหาสาเหตุและข้อเท็จจริงก่อนที่จะลงโทษนักเรียน					
6	โรงเรียนควรจัดให้รางวัลหรือเสริมกำลังใจแก่นักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี					
7	โรงเรียนควรจัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้รู้ระเบียบวินัยของโรงเรียน					
8	การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดควรให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการกล่าวตักเตือนก่อนทำโทษ					
9	การที่ครูมีความร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนจะทำให้ นักเรียนทำผิดระเบียบของโรงเรียนน้อยลง					
10	โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้านระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน					
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น					
2	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของตนเองได้โดยเสรี					
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน เน้นการเสริมสร้างประสบการณ์ไม่เน้นเรื่องการวัดผล					
4	นักเรียนควรมีสิทธิ์เลือกครูที่ปรึกษาในแต่ละชุมนุมที่ตนเองอยู่ได้					
5	ถ้าตารางการร่วมกิจกรรมตรงกับเวลาเรียน ครูควรอนุญาตให้นักเรียนไปร่วมกิจกรรมได้ โดยไม่ขาดเรียน					
6	โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้					
7	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร ตำรา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ					
8	โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ					
9	กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน					
10	โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ เช่น การจัดแสดง การจัดนิทรรศการ วิชาการ ฯลฯ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน					
1	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ					
2	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้อย่างเพียงพอ					
3	เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนเกิดขึ้นฝ่ายการแนะแนวสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี					
4	โรงเรียนได้จัดทำเอกสาร หรือประกาศแหล่งทุน และประกาศข่าวประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ทราบเป็นอย่างดี					
5	โรงเรียนมีห้องหรือสถานที่บริการแนะแนวไว้โดยเฉพาะได้อย่างเหมาะสม					
6	การแนะแนวมุ่งเน้นด้านจิตใจ โดยมีได้มุ่งเน้นในปัญหาทางด้านอื่น ๆ					
7	โรงเรียนควรให้การสนับสนุนให้นักเรียนทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้พิเศษโดยไม่เสียการเรียน					
8	โรงเรียนกำหนดคนหลักเกณฑ์ หรือมีเงื่อนไขที่จะขอรับทุนการศึกษามากเกินไป					
9	โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน					
10	นักเรียนมีความเต็มใจและต้องการใช้บริการฝ่ายแนะแนวในการช่วยแก้ปัญหาให้					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดบริการห้องสมุด					
1	ห้องสมุดมีความเหมาะสม เพราะไม่มีเสียงรบกวน แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวกมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
2	ห้องสมุดมีหนังสือมากมายหลายประเภทที่น่าอ่านอย่างเพียงพอ					
3	บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ให้บริการตอบคำถามและช่วยในการค้นหาหนังสือ					
4	การจัดห้องสมุดได้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา					
5	การตกแต่งห้องสมุดมีความสวยงาม สะอาด ร่มรื่น ดึงดูดให้นักเรียนเข้าไปใช้บริการ					
6	ควรมีห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียน เช่น มุมอาคาร โรงอาหาร ได้ต้นไม้ ฯลฯ					
7	สภาพหนังสือมีความพร้อมที่จะให้บริการ ไม่ชำรุด					
8	ห้องสมุดควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียน					
9	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี					
10	ห้องสมุดมีบริการให้นักเรียนยืมและคืนหนังสือได้ภายใน 1 สัปดาห์					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียน					
1	โรงเรียนมีครูอนามัย หรือครูดูแลห้องพยาบาลตลอดเวลา					
2	โรงเรียนควรจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุก ๆ ปี					
3	ควรมีแพทย์ พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่โรงเรียนเป็นครั้งคราว					
4	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอ					
5	โรงเรียนควรจัดให้มีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมรักษาสุขภาพอนามัยมาให้ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัยเป็นประจำ					
6	ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรค เช่น การจัดนิทรรศการป้องกันโรคไข้เลือดออก การรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ การให้ความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติด					
7	โรงเรียนควรจัดให้มียา และเวชภัณฑ์ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ					
8	โรงเรียนควรจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลได้ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง					
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่าง ๆ จากห้องพยาบาล					
10	โรงเรียนควรแจ้งอาการเจ็บป่วยของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบด้วยทุกครั้ง					

ภาคผนวก ค.

หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

1 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกระบือ

ด้วยนางสาวชนิษฐา โทธิ์แดง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนคลองบางกระบือ ดังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

ซึ่งในการวิจัยในเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลการวิจัยในโรงเรียน ของท่าน เพื่อให้การวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยและ โรงเรียนคลองบางกระบือต่อไป ดังนั้น จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวธนัชรา โพธิ์แดง
วัน เดือน ปี เกิด	26 มีนาคม 2499
สถานที่เกิด	43 หมู่ 4 ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126/211 หมู่ 5 ถนนติวานนท์ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูโรงเรียนคลองบางกระบือ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนคลองบางกระบือ เลขที่ 43 หมู่ 19 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2515 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนครนายกวิทยาคม พ.ศ.2519 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูธนบุรี พ.ศ.2524 การศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2551 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประวัติการทำงาน	พ.ศ.2521 ครูระดับ 2 โรงเรียนคลองบางกระบือ พ.ศ.2524 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนคลองบางกระบือ พ.ศ.2532 อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนคลองบางกระบือ พ.ศ.2539 อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนคลองบางกระบือ พ.ศ.2548 ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคลองบางกระบือ